

Informace

Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

13/2008

říjen 2008
Praha

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc září). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách Odborné knihovny MF na adrese: <http://knihovna.mfcr.cz/bulletin.php> a pro veřejnost a internetových stránkách MF http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/mf_bulletin_knihovny.html

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: daňové příjmy a veřejné finance, daňový systém a veřejná správa, penzijní reforma v ČR, programové rozpočtování v SR, makroekonomický vývoj ČR v I. čtvrtletí 2008, novela Celního kodexu EU, novela zákona o správě daní a poplatků, rozhodnutí vlády USA a hypoteční krize, ekonomika ČR a SR 15 let po rozdělení, daňová kontrola, prominutí daňového nedoplatku, rozpočtová pravidla a rozpočtový proces, daň z elektřiny, šestý manuál platební bilance MMF a kontrolní potenciál státu nad zprivatizovanými podniky.

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající zásady veřejnosti a jejího vyloučení ze soudního daňového procesu, kontroly státních financí členských států EU, prolomení bankovního tajemství a daňového úniku, trhu sázek, loterií a hazardních her v Německu, bankovní krize v USA, státní regulace ceny energií v SR, trestných činů a evropských pravidel pro státní zakázky, výkonového rozpočtování ve Velké Británii, „elektronické“ vlády v Kanadě, srovnání britské, švýcarské a německé legislativy proti praní špinavých peněz, odkazu Richarda Musgraveho, daňových pobídek pro obecně prospěšnou angažovanost soukromých osob v Německu a teorie měnových kurzů (Mundell-Fleming).

V další části Informací Vám nabízíme překlady: Wifo (Rakouský ústav pro hospodářský výzkum) požaduje šestimiliardovou úlevu pro daňové poplatníky a Kapitalismus žije (finanční krize).

Navíc jsme pro Vás připravili informaci o monitoringu k hypoteční krizi a o oficiálním internetovém portálu českého předsednictví EU

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

Bulletin Informace Odborné knihovny MF vydává odd. Finanční a ekonomické informace Ministerstva financí

Redakce: Mgr. J. Machonský, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

Do čísla přispěly: M. Beránková, Ing. K. Gubová, A. Mazaná, Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá

UPOZORNĚNÍ

Media Monitoring – Hypoteční krize

Speciální monitoring od firmy NEWTON Media, zpracovaný k otázkám hypoteční krize je připraven na intranetových stránkách Odborné knihovny MF: <http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Nejnovější informace o hypoteční krizi jsou kromě Aktivních novin

<http://noviny.urad.mfcr.cz/noviny2/>

k dispozici rovněž v pravidelném denním monitoringu (MF, ekonomika) na adrese:

http://knihovna.mfcr.cz/Monit/monitor_mf0.php

Oficiální internetový portál českého předsednictví EU - EU.2009.CZ

Cílové skupiny portálu: domácí a zahraniční média, odborná veřejnost, pracovníci státní správy ve všech členských státech EU i třetích zemích, široká veřejnost

Jazyky, ve kterých web bude: čeština, angličtina, francouzština

Co se na webu najde:

aktuální informace o probíhajícím pracovním programu Rady EU, společných prohlášeních, projevech, probíhajících akcích předsednictví ČR a další agendě EU

kalendář všech akcí českého předsednictví

veškerý servis pro média

informace o statutu předsednictví obecně, o prioritách, o systému rotace

informace představující ČR jako předsednickou zemi

informace k evropským politikám a pozici ČR k nim

informace o EU (historie a současnost)

kompletní kontakty na předsednický tým a další místa

Co bude portál dále nabízet:

online akreditace pro novináře a informace o ubytování a cestování v ČR

registrace pro odbírání Newsletterů a tzv. mobilního magazínu – Novinka!

Interaktivní kvíz, Evropa bez bariér, E-cards atd.

Kdy bude portál spuštěn:

obsahově kratší verze – polovina listopadu 2008

kompletní informace: od 1.1.2009

ukončení denní aktualizace – červenec/srpen 2009

online – minimálně do konce roku 2011

Zdroj:

Seminář: Praktické aspekty příprav českého předsednictví v Radě EU

Praha, Eurocentrum Praha, Evropský dům, Jungmannova 24, 14.10.2008

<http://www.euroskop.cz/650/sekce/eurocentrum-praha/>

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	12
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	12
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	20
Informatika. Počítače.....	25
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	25
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	26
Podnik a podnikání.....	28
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	29
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	31
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	31
Právo.....	32
Statistika. Demografie. Sociologie.....	34
Účetnictví	35
Veřejná správa.....	36
Veřejné finance. Rozpočet	37
Zdravotnictví	40
Zemědělství	40
Životní prostředí.....	40
Ostatní.....	40
Zkrácené překlady odborných článků	41

Daně

Ewald Dötsch, Alexandra Pung

§ 8 c KStG: Verlustabzugsbeschränkung für Körperschaften : unter besonderer Berücksichtigung des Einführungsschreibens des BMF vom 4.7.2008 - IV C 7 - S 2745-a/08/10001 (DB 2008 S. 1598)

§ 8c zákona o korporální dani: omezení odpočtu ztrát pro korporace : se zvláštním přihlédnutím k úvodnímu přípisu Spolkového ministerstva financí ze 4.7.2008 - IV C 7- S 2745-a/08/10001 (Der Betrieb 2008, s. 1598)

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 32, S. 1703-1711

Reforma podnikových daní v Německu; hodnocení a připomínky k vládnímu návrhu úpravy odpisu ztrát pro korporace, porovnání dopadů původní a nové úpravy vč. daňových důsledků. Příklady, propočty. - Pozn.

Raffaele Russo

The 2008 OECD Model : an overview

Modelová smlouva OECD v r. 2008 : přehled

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 9, p. 459-466

V článku se podávají nejnovější informace o vzorové smlouvě OECD o zamezení dvojího zdanění ve vztahu k roku 2008. Jsou vysvětlovány různé body, například alternativní ustanovení ke službám, revize komentáře k článku 7, alternativní ustanovení k realitním investičním fondům, definice licenčních poplatků aj. - Pozn. -- Článek je součástí monotematického čísla nazvaného Modelová daňová smlouva OECD v r. 2008 - analýza změn.

Johannes W. Buse

Aufgaben und Befugnisse der Steuerfahndung bei einer Umsatzsteuer-Nachschau

Úkoly a kompetence daňového řízení při dohlídce daně z obratu

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. August 2008, Jg. 57, Heft 16, S. 605-612

Příspěvek zkoumá, za jakých podmínek jsou orgány pověřené prováděním daňového vyšetřování při dohlídce daně z obratu oprávněny k jeho provádění. Jde zejména o vstup na pozemky a do podniků bez předchozího ohlášení a mimo rámec vnějšího auditu, a to v souvislosti s novým ustanovením § 27b zákona o dani z obratu zavedeným v rámci zákona o boji proti krácení daní u daně z obratu a o změně dalších daňových zákonů v Německu z 19.12.2001 (StVBG). - Pozn.

Frank Haberland

Begriff der "Ansässigkeit" bei Werklieferungen und sonstigen Leistungen eines ausländischen Unternehmers

Pojem "sídla" u dodání díla a dalších výkonů zahraničního podnikatele

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. August 2008, Jg. 57, Heft 15, S. 575-578

Příspěvek k problematice místa plnění a procesu vracení DPH na vstupu u obrátového zdanění podnikatelů se sídlem v zahraničí. Ukazuje, že dosud uveřejněná rozhodnutí Evropského soudního dvora a Spolkového finančního dvora týkající se výkladu pojmu "místa plnění" plně nevysvětlila řadu sporných bodů, např. otázku daňového dluhu aj. - Pozn.

Patricie Švarcová, David Neveselý

Cesta ke zefektivnění : zákon o správě daní

Euro, 2008, č. 38, s. 104-105

Autoři informují o aktuálním projednávání návrhu novely zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků v Poslanecké sněmovně. Upozorňují, že cílem novely, která by mohla začít platit již od 1.1.2009, je zejména posílení postavení daňového poplatníka a zlepšení podnikatelského prostředí v ČR.

Olga Holubová

Cost sharing - nové osvobození v zákoně o DPH a související judikatura Evropského soudního dvora

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 17, s. 29-31

K novému institutu (tzv. cost sharing), který s účinností od 1. ledna 2009 zavádí novela zákona o DPH. Objasnění účelu nového ustanovení § 61 písm. g) zákona o dani z přidané hodnoty. Doplněno příklady a dvěma rozhodnutími ESD, která se týkají tématu. - Pozn.

Václav Píkal

Daň silniční - novela k 1.1.2009

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 8, s. 33-35

K zákonu č. 246/2008 Sb., kterým se novelizuje zákon o dani silniční. Příspěvek se zabývá ustanoveními tohoto zákona, která se použijí poprvé pro zdaňovací období roku 2009. Podrobněji o změnách týkajících se předmětu daně, osvobození od daně, sazby daně a platby záloh. Doplněno příklady. - K tématu viz autorův přísp. s názvem Novela zákona o dani silniční od 1.1.2009, DHK, 2008, roč. 16, č. 16, s. 33-35.

Hana Straková, Zdeněk Kuneš

Daň z přidané hodnoty v otázkách a odpovědích

Účetnictví, 2008, č. 8, s. 2-47

175 nejčastějších dotazů (a odpovědí) týkajících se daně z přidané hodnoty. Okruh problémů: předmět daně, osoby povinné k dani, stanovení místa plnění, dodání zboží, pořízení zboží z jiného členského státu, daňové doklady, základ daně a výpočet daně, oprava základu daně a výše daně, uplatnění DPH u bytové výstavby, nárok na odpočet daně, registrace plátce daně, sazby daně apod.

Dalimila Mirčevská

Daňová kontrola

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 7-8, s. 3-14

Právní úprava, zahájení a ukončení daňové kontroly, dodatečné přiznání nebo hlášení podané daňovým subjektem, nečinnost správce daně, práva a povinnosti při daňové kontrole, základní zásady daňového řízení, svědecká výpověď jako důkazní prostředek, způsoby stanovení daně ve vztahu k důkaznímu řízení.

Dagmar Masná

Daňové přiznání k dani z přidané hodnoty a souhrnné hlášení

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 8, s. 27-32

Podmínky a základní lhůty pro podávání daňového přiznání k dani z přidané hodnoty dle zákona o správě daní a poplatků, řádné daňové přiznání, dodatečné přiznání, podání daňového přiznání a insolvenční řízení, postup v případě úmrtí plátce a v dalších případech (např. přeměna společnosti), výtýkácí řízení, vyplňování a předkládání souhrnného hlášení. Doplněno třemi příklady.

Marcel Pitterling

Daňové úlevy pro soukromé životní pojištění a penzijní připojištění se státním příspěvkem po změnách od roku 2008

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 3, s. 32-35

Ke změnám v soukromém životním pojištění a v penzijním připojištění se státním příspěvkem po 1. lednu 2008 z daňového hlediska. Podrobněji k jednotlivým daňovým úlevám.

Václav Benda

DPH v třístranném obchodě

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 16, s. 1-6

Pravidla pro třístranný obchod (směrnice 2006/112/ES, zákon o dani z přidané hodnoty). Místo plnění u intrakomunitárních dodávek, základní pravidla pro zjednodušený postup při třístranném obchodu, příklady zjednodušeného postupu. Případy, kdy nejsou splněny podmínky pro zjednodušený postup.

Libor Kyncl

Ekologické daně - kritika nové právní úpravy

Časopis pro právní vědu a praxi, 2008, roč. 16, č. 1, s. 67-70

Rozbor a konstruktivní kritika nové právní úpravy ekologických daní v ČR (s účinností od 1. ledna 2008). - Pozn.

Igor Kotlán

Gnoseologické přístupy k daňové reformě v ČR

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 505-519

Analýza principiálních přístupů k daním a daňové reformě z pohledu filozofie právní a ekonomické vědy. Vztah práva a ekonomie, rozbor použitých filozofických kategorií, právní věda ve smyslu normativním a ve smyslu teleologickým, daně v kontextu vztahu práva a ekonomie z pohledu noetického, vědecká diskuse a daňová reforma.

Ingo van Lishaut

Grenzfragen zum "Mantelkauf" (§ 8c KStG)

"Mantelkauf" (§ 8c zákona o korporační dani) - vymezující problematika

Finanz-Rundschau, 5. September 2008, Jg. 90, Heft 17, S. 789-801

Příspěvek se zaměřuje na významné změny v německém daňovém právu, související s problematikou daňového uplatnění ztráty z minulého období. Vychází z přípisu Spolkového ministerstva financí ze 4.7.2008 a probírá na konkrétních příkladech rozdíly mezi dosavadní daňovou úpravou akvizice podílů kapitálové společnosti, která už ukončila svoji hospodářskou činnost ("Mantelkauf") a její novou úpravou v souvislosti se zákonem o reformě podnikového zdanění (UntStRefG). - Pozn.

Donata Riedel

Handwerker helfen Steuern sparen

Řemeslníci pomáhají šetřit na daních

Handelsblatt, 12./13./14.9.2008, Nr. 178, S. 5

K plánu dalšího rozšíření (a sjednocení) daňových odpisů vztahujících se na placené práce a služby v německých domácnostech; cílem je omezení šedé ekonomiky - "přiznané" práce a služby mají pozitivní dopad na daňové příjmy státu i sociálních pokladen. Současný objem daňové subvence (domácností) se pohybuje okolo 3,3 mld. eur (2/3 se týkají faktur za řemeslnické práce). Přehled současných odpisů platných pro domácnosti od roku 2003.

Veronika Boušová, Jana Dlouhá

K vyhlášce č. 150/2008 Sb., o kontrole výroby a oběhu lihu a o opatřeních s tím souvisejících a k vyhlášce č. 190/2008 Sb., kterou se mění vyhláška č. 141/1997 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o technických požadavcích na výrobu, skladování a zpracování lihu

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 3, s. 10-14

Shrnutí hlavních změn vyplývajících z vyhlášek č. 150/2008 Sb. a č. 190/2008 Sb. Podrobněji k jednotlivým ustanovením obou vyhlášek.

Václav Benda

Nesplnění zákonné registrační povinnosti k DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 17, s. 1-5

Vznik registrační povinnosti pro plátce daně a pro osoby identifikované k dani, náhrada za neuplatnění daně. Problematika je ilustrována na dvou příkladech.

Robert Pelka

Některé problémy související s aplikací daně z elektřiny

Daňový expert, 2008, roč. 4, č. 3, s. 18-21

K zákonu č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, který v částech čtyřicáté páté až čtyřicáté sedmé upravuje tzv. ekologické daně, zejména pak k vybraným aplikačním problémům, které se objevují v souvislosti s daní z elektřiny. Autor se zaměřuje např. na problematiku daňového

zvýhodnění, dodání elektřiny mimo daňové území, dodání elektřiny provozovatelům distribuční a přenosové soustavy atd.

Pavel Kyselák

Nová smlouva s Etiopií

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 9, s. 27-32

K nové smlouvě o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a Etiopií (s platností od 1. ledna 2009). Struktura smlouvy. Podrobněji k některým ustanovením, která se týkají např. zajištění daně, sdružených podniků, příjmů z dividend, příjmů z úroků, licenčních poplatků, příjmů ze zaměstnání, zákazu diskriminace, výměny informací apod.

Andrej Diky

Novela zákona o dani silniční k 4. červenci 2008

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 16. Rubrika: 12 - Silniční daň, s. 1-10

Komentář ke změnám, které přináší novela zákona o dani silniční (zákon č. 246/2008 Sb.).

Olga Holubová

Novela zákona o dani z přidané hodnoty od 1. ledna 2009

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 17. Rubrika: 3 - Daň z přidané hodnoty, s. 1-10

O nejdůležitějších změnách, které přináší novela zákona o dani z přidané hodnoty a které se týkají např. územní působnosti, obratu pro účely povinné registrace, místa plnění nehmotných služeb, finančního pronájmu, nepeněžitých vkladů do společnosti, okamžiku povinnosti přiznat daň, vystavování daňových dokladů apod. Doplněno dvěma příklady.

Eva Sedláková

Požizování, provozování a vyřazování hmotného majetku z hlediska daně z příjmů. Část 4., Nemovitost pořizovaná na finanční nebo operativní leasing z hlediska daně z příjmů

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 3, s. 27-31, 35

Toto pokračování seriálu je zaměřeno na leasingový způsob pořizování či využívání najaté nemovitosti při zohlednění změn, které přinesla poslední velká novela zákona o daních z příjmů od roku 2008. Základní podmínky finančního leasingu nemovitosti, problematika nájemného, odpisování majetku nájemcem. Operativní leasing nemovitosti, nájemné (jako daňový výdaj, placené zálohově), ukončení operativního leasingu a odkoupení najaté nemovitosti, odpisování. Doplněno příklady.

Alena Holmes

Pravomoc obcí stanovit vyšší koeficientu pro výpočet daně z nemovitostí

Daňový expert, 2008, roč. 4, č. 3, s. 15-17

K zásadním změnám v oblasti rozhodovací pravomoci obcí, které přinesla novelizace zákona o dani z nemovitostí (s účinností od 1. ledna 2008). Podrobněji k možnosti osvobození od daně a k problematice tzv. místního koeficientu.

Zdeněk Burda

Prominutí daňového nedoplatku

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 16, s. 22-26

Okolnosti, za kterých může správce daně zcela nebo zčásti prominout daňový nedoplatek. Dále o důvodech, proč bývá institut prominutí daňového nedoplatku tak málo využíván. V závěru o vývoji judikatury v této oblasti, a to jednoznačně ve prospěch daňového poplatníka. Autor se proto domnívá, že podání žádosti o prominutí daňového nedoplatku by nemělo být opomíjenou možností pro záchranu daňového subjektu. Doplněno příklady a judikaturou.

Václav Benda

Provize a daň z přidané hodnoty

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 9, s. 18-21

Vymezení zprostředkovatelských služeb podle obchodního zákoníku, místo plnění u zprostředkovatelských služeb, poskytnutí zprostředkovatelské služby osobou registrovanou k dani

v jiném členském státě a zahraniční osobou, poskytování služeb plátcem daně s místem plnění mimo tuzemsko. Problematika je ilustrována na několika příkladech.

Zdeněk Kuneš

Převod pozemků a DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 17, s. 27-28

Stručně k postupu při převodu pozemku dle zákona o dani z přidané hodnoty, zejména pak k otázce, co je rozhodující pro uplatnění správné sazby daně.

Pavel Kyselák

Příjmy nerezidentů ze zaměstnání - občané Slovenska

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 16, s. 14-19

Vybrané aspekty zdaňování příjmů rezidentů jiných zemí (zejména Slovenska) ze zaměstnání na území České republiky. Legislativní úprava (zákon o daních z příjmů, smlouva o zamezení dvojího zdanění). Slevy na dani a daňové zvýhodnění u nerezidentů, opatření Ministerstva financí. Doplňeno příklady.

Frank Fossen, Stefan Bach

Reforming the German local business tax - lessons from an international comparison and a microsimulation analysis

Reforma podnikových daní v Německu - závěry z mezinárodního srovnání a mikrosimulační analýzy

FinanzArchiv, June 2008, Vol. 64, No. 2, p. 245-272

Příspěvek se zaměřuje na živnostenskou daň jako hlavní zdroj rozpočtových příjmů místní správy v Německu. Stručně popisuje institucionální rámec a seznamuje s pěti základními možnostmi německé reformy podnikového zdanění. Dále popisuje data a mikrosimulační model Biz/Tax umožňující kvantifikaci a vyhodnocení navrhovaných reformních kroků. - Pozn.

N.I. Sidorova

Specifika i funkci NDS

Specifika a funkce DPH

Finansy, 2008, No. 2, s. 36-40

Uplatňování DPH z hlediska výhod a nedostatků; příjmy z DPH v Rusku; snížené sazby, osvobození od DPH; mechanismus výpočtu daně, porušení metodiky výpočtu v Rusku a jeho důsledky; další nedostatky výběru DPH.

Markus Heintzen

Steuerliche Anreize für gemeinwohlorientiertes Engagement Privater

Daňové pobídky pro obecně prospěšnou angažovanost soukromých osob

Finanz-Rundschau, 20. August 2008, Jg. 90, Heft 16, S. 737-744

Příspěvek se věnuje aktuální problematice daňových výhod obecně prospěšných aktivit v Německu, zejména v souvislosti se zákonem na další posílení občanské angažovanosti z 10.10.2007. Zabývá se právní úpravou občanské společnosti jako formy propojení občanské angažovanosti a úkolů třetího sektoru. Probírá též evropské souvislosti právní úpravy této problematiky, přičemž rozebírá rozhodnutí Evropského soudního dvora v soudních sporech Stauffer, Jundt a Persche. - Pozn. -- K tématu viz též další příspěvky v tomto čísle časopisu. - Znění článku vychází z přednášky autora na 27. berlínských daňových rozhovorech ze dne 23.6.2008.

Tatsächliche Verständigung über den der Steuerfestsetzung zugrunde liegenden Sachverhalt : BMF-Schreiben vom 30.7.2008 - IV A 3 - S 0223/07/10002

Faktická shoda ohledně stanovení daně na základě stavu věci : přípis Spolkového ministerstva financí ze 30.7.2008 - IV A 3 - S 0223/07/10002

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 36, S. 1942-1944

K právnímu institutu "faktické shody", který v Německu slouží k dohodě mezi finančním úřadem a daňovým poplatníkem při stanovení daně - a to v mimořádných případech, kdy je jednoznačné

objasnění daňových souvislostí nemožné nebo klade neúměrné časové a pracovní nároky. Přípustnost, předpoklady, oblasti uplatnění (např. oceňování, hodnocení důkazů), průběh faktické shody. Právní důsledky, zrušení/změna, neplatnost faktické shody. - Pozn.

Hans Fehr, Christian Habermann, Fabian Kindermann

Tax-favored retirement accounts: are they efficient in increasing savings and growth?

Daňově zvýhodněné penzijní účty: jsou účinné při zvyšování úspor a růstu?

FinanzArchiv, June 2008, Vol. 64, No. 2, p. 171-198

Příspěvek nabízí ekonomické hodnocení daňového zvýhodnění soukromého důchodového spoření (individuálních důchodových účtů zavedených v mnoha zemích OECD). Modelovým způsobem kvantifikuje makroekonomické dopady různých forem těchto účtů, dále distribuční důsledky uvnitř a mezi generacemi a souhrnné dopady na efektivnost. - Pozn.

Sören Blomquist, Vidar Christiansen

Taxation and heterogeneous preferences

Zdanění a heterogenní preference

FinanzArchiv, June 2008, Vol. 64, No. 2, p. 218-244

Příspěvek modelovým způsobem charakterizuje čisté optimální příjmové zdanění. Analyzuje nelineární příjmové daně a lineární komoditní daně v podmínkách odlišných preferencí lidí s různou úrovní vzdělání a výší příjmů (sklon ke spotřebě, volnočasovým aktivitám atd.). - Pozn.

Eric Osterweil and Marc Quaghebeur

Taxation of companies under Belgian income tax law

Zdanění podniků podle belgického zákona o dani z příjmů

Bulletin for international taxation, 2008, Vol. 62, No. 8/9, p. 346-352

V článku se rozebírají hlavní charakteristiky belgického systému daně z příjmů podniků se zaměřením na vybrané aspekty, které zajímají zahraniční investory. Mimo jiné se popisuje výpočet zdanitelného příjmu podniku, daňové sazby, srážkové daně a zahraniční daňové úvěry, legislativa zaměřená na boj s daňovými úniky, daňový režim pro podniky - nerezidenty aj. - Pozn. -- Článek je součástí monotematického čísla věnovaného programu 62. kongresu IFA v Bruselu ve dnech 31.8.-5.9.2008. Jednotlivé články tohoto zvláštního vydání jsou zaměřeny především na různé otázky belgického daňového systému.

I.V. Karavajeva

Transformacija nalogovoj politiki Rossii v 1990-e gody

Transformace daňové politiky Ruska v 90. letech

EKO, 2008, No. 7, s. 139-155

Příčiny a zaměření reformy v Rusku, jednotlivé typy daní, zdanění zahraničního obchodu, daňový systém a rozvoj mezirozpočtových vztahů, výsledky daňových reform v 90. letech.

David Hummel

Umsatzsteuer im Rahmen der Vergütung oder Entschädigung nach dem Justizvergütungs- und -entschädigungsgesetz : Erstellung von Befundberichten durch Ärzte als sachverständige Zeugen
Daň z obratu v rámci úhrady nebo odškodnění podle zákona o právních náhradách a odškodněních : vyhotovení lékařských zpráv lékaři jako odbornými svědky

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. August 2008, Jg. 57, Heft 15, S. 569-575

Autor analyzuje problematiku zdanění honorářů lékařů v roli svědků - expertů poskytujících odborné lékařské posudky ve správních a soudních řízeních z oblasti sociálního práva (Německo). Kromě celkového výkladu problému zdanitelnosti těchto výkonů upozorňuje na možné nejasnosti při výkladu příslušného zákona o soudních odměnách a odškodněních (JVEG). - Pozn.

Karel Janda

Les v daňovém řízení

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 43-45

K podmínkám osvobození lesa v majetku obce od daně z pozemku a dalších daní (daň dědická, darovací, daň z převodu nemovitostí). Les hospodářský. Rezerva na pěstební činnost, depozitní povinnost.

D. Nerudová, P. David

VAT in the frame of providing management services to the subsidiary in the selected EU member states

DPH v rámci poskytování manažerských služeb dceřině společnosti ve vybraných zemích EU

Agricultural economics, 2008, Vol. 54, No. 7, p. 333-342

Příspěvek zkoumá problematiku DPH při poskytování manažerských služeb společnosti v jiném členském státu EU (přímo nebo prostřednictvím dceřiných společností) v pěti vybraných členských zemích EU (Maďarsku, Polsku, Rumunsku, ČR a na Slovensku). Vychází ze snah Evropské komise redukovat rozdíly v DPH cestou daňové harmonizace či koordinace a upozorňuje na přetrvávající odlišnosti v národních legislativách, v jejich interpretaci i v praktické aplikaci daňovými úřady. - Pozn.

Axel Schrunner

Welches Bundesland profitiert von der Erbschaftsteuer?

Která ze spolkových zemí profituje z daně dědické?

Handelsblatt, 25.8.2008, Nr. 164, S. 3

Pohled na příjmy z titulu daně dědické ve spolkových zemích, v grafu příjem daně dědické vyčíslený na obyvatele v jednotlivých zemích v roce 2007.

Václav Olšanský, Lenka Králová

Zaokrouhlování bez haléřů : daň z přidané hodnoty

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 37, s. 70-71

K postupu při výpočtu DPH a zaokrouhlení vypočtené částky v souvislosti s ukončením platnosti mincí nominální hodnoty 50 haléřů. Problematika je ilustrována na konkrétních příkladech (cena stanovena včetně daně, nákup více druhů zboží, cena stanovena bez daně).

Petr Taranda

Změna v zákoně o omezení plateb v hotovosti

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 9, s. 59-61

Diskusní příspěvek k fungování zákona o omezení plateb v hotovosti (zákon č. 254/2004 Sb.) a ke kontrole jeho dodržování územními finančními orgány a celními orgány (kontrolní postupy, uložené pokuty). Následuje zamyšlení nad tím, zda je zákon o regulaci plateb dokonalým právním dílem. V závěru o novinkách, které přináší poslanecká novela zmíněného zákona (zákon č. 303/2008 Sb.) - s účinností od 19.8.2008. Promlčecí lhůty.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 10/2008

Základ daně z příjmů FO - úprava podle § 5 zákona. Dary a daň z příjmů. Mimořádné opravné prostředky dle zákona o správě daní a poplatků. Zvýšení a snížení základu daně z příjmů. Úprava základu daně z příjmů při ukončení činnosti FO. Občerstvení na pracovišti a daň z příjmů. Otázky z praxe k dani z příjmů. DPH u finančních služeb. Prodej podniku a DPH. DPH u činnosti realitních kanceláří. Otázky z praxe k DPH.

Daňové a účetní poradenství

č. 37-38/2008

Ke omezení uznatelnosti nákladů u OSVČ. Jak získat zpátky odcizenou věc, která je v úschově soudu? Daňová kontrola není audit.

č. 39-40/2008

Daňová uznatelnost zaměstnaneckých požitků. Ke skupinové registraci k DPH, lhůta pro podání končí 31. října. Změny ve správě daní v souvislosti se zákonem o stabilizaci veřejných rozpočtů.

Daňový TIP

č. 20/2008

Náhrady při zahraničních pracovních cestách. Vstupní cena hmotného majetku pro odpisování fyzické osoby s příjmy podle § 7 a § 9 ZDP. Přeplatek ZP a SP. Zaúčtování slevy za včasné zaplacení. Automobil - jak zaúčtovat spotřebu PHM? DPFO - uplatnění výdajů paušálem. Který zaměstnanec zodpovídá za provedení lékařských prohlídek zaměstnanců?

Ekonomické vědy. Ekonomie

Anthony B. Atkinson ... [et al.]

Commemorating Richard Musgrave (1910-2007)

Připomenutí odkazu Richarda Musgraveho (1910-2007)

FinanzArchiv, June 2008, Vol. 64, No. 2, p. 145-170

Příspěvek obsahuje šest proslovů pronesených na zvláštním zasedání 63. kongresu Mezinárodního ústavu veřejných financí ve Warwicku dne 29. srpna 2007 s cílem připomenout život a dílo významného ekonomy, předního teoretika veřejných financí Richarda Musgraveho, který v lednu téhož roku zemřel. Tento zakladatel oboru veřejných financí se věnoval zejména roli státu v moderní demokratické společnosti. - Pozn.

György Csáki

The developmental state - a new approach

Vývoj role státu - nový přístup

Development and finance, 2008, Nr. 3, p. 14-23

Příspěvek se věnuje novým trendům chápání role státu v ekonomické teorii, zejména v reakci na masivní šíření neoliberální ekonomické teorie po pádu socialismu v zemích střední a východní Evropy. Ukazuje, že tzv. asijský model řídicí role státu zůstává i nadále významnou možností volby pro rozvojové země. Na příkladu státního řízení a plánování v Indii, Brazílii a Turecku dokládá jeho úspěšnost a zvažuje jeho vyhlídky v éře globalizace. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Francesco Guerrera, Peter Thal Larsen and Krishna Guha

11th-hour scramble to save Lehman

Jedenáctihodinový boj o záchranu Lehman Brothers

Financial Times, 15.9.2008, No. 36797, p. 1

Ke snaze amerických představitelů a finančníků zachránit banku Lehman Brothers. - Souhrnné zpravodajství k tomuto případu viz na s. 2-4 pod názvem Crisis on Wall Street.

Adam Posen

Der Antrieb mit Finanzhybriden funktioniert nicht

Oživení prostřednictvím finančních hybridů nefunguje

Auszüge aus Presseartikeln, 13. August 2008, Nr. 33, S. 15-16

Autor dokládá, že finanční instituce, které nejsou ani plně státní, ani plně soukromé a na politickou objednávku poskytují úvěry osobám, pro které by za běžných tržních podmínek byly nedostupné, jsou konstrukční chybou systému. Na příkladu Fannie Mae a Freddie Mac v USA, příp. Sachsen LB a IKB v Německu dokládá rozpornost jejich cílů i naprogramování budoucích obtíží. - Překlad viz Informace Odborné knihovny MF č. 12/2008. - Přetištěno z Börsen-Zeitung, Frankfurt n. M., ze 7. srpna 2008.

Andrea Cünnen, Peter Köhler

Banken pokern bei der Finanzierung

Při financování banky riskují

Handelsblatt, 21.8.2008, Nr. 162, S. 21

Současný způsob, jakým si německé banky zaopatřují likviditu, vyvolává u odborníků obavy z nových turbulencí během několika příštích let. Světová finanční krize trvá již déle než rok a německé banky si hromadně začaly půjčovat krátké peníze v malých porcích. Takto získaná likvidita tak začíná být netransparentní a nekalkulovatelná a vytváří značná rizika pro refinancování dlouhodobých úvěrů. Zhoršená bonita bank.

Stephan Barisitz

Banking transformation in Central and Eastern Europe : from communism to capitalism

Transformace bankovníctví ve střední a východní Evropě : od komunismu ke kapitalismu

Development and finance, 2008, No. 3, p. 24-30

V souvislosti s transformací bankovního sektoru v zemích střední a východní Evropy v devadesátých letech autor rozebírá a hodnotí základní schéma postupu rozděleného na dvě fáze a upozorňuje na případné odchylky od uvedeného postupu v některých zemích a na jejich příčiny. Zamýšlí se též nad zkušenostmi z realizace této transformace. - Pozn.

Howard Davies and David Green

A better way to regulate European finance

Lepší způsob, jak regulovat evropské finance

Financial Times, 11.9.2008, No. 36794, p. 11

Příspěvek do diskuse o nejlepší organizaci dohledu nad finančními firmami v Evropě. Místo jednotného regulačního úřadu pro celou Evropu nebo snahy o "konvergenci" dozorčích postupů prosazují autoři myšlenku jednotného uspořádání na legislativní a rozhodovací úrovni v jednotlivých státech EU. - Viz i článek na s. 7 pod názvem McCreevy holds line on regulation of finance sector.

Larry Hatheway

Beware an inflation model that belongs to a bygone era

Střežte se inflačního modelu, který patří do minulé éry

Financial Times, 25.8.2008, No. 36779, p. 9

Podle měnových teorií rostoucí dlouhodobá inflační očekávání nevyhnutelně vedou k vyšší inflaci. Ale tento model se hodil spíše do jiné doby. Inflace je více určována vzájemným ovlivňováním měnových podmínek a schopnosti ekonomiky růst bez vyvolávání tlaku na zvýšení cen. Vzhledem k tomu, s čím se v současnosti musejí vypořádat vyspělé ekonomiky - stagnující růst, rozpad trhů bydlení, zpomalení světového obchodu a problémy finančních trhů - nemusí očekávání investorů a domácností ohledně pokračování růstu cen energií a potravin ještě znamenat, že ostatní ceny budou automaticky následovat.

Capital ideas

Kapitální nápady

The Economist, August 30th 2008, Vol. 388, No. 8595, p. 68

Finanční krize vedou ke stupňování požadavků na zvýšení bankovního kapitálu. Nová studie autorů A. Kashyapa, R. Rajana a J. Steina přichází s provokativním návrhem na zavedení "pojištění kapitálu"

- banky by si v normálních dobách kupovaly pojistky, které by jim v čase krizí zajistily příliv čerstvého kapitálu. V článku se rozebírají názory odborníků na toto řešení.

Sabrina Fiona Preller

Comparing AML legislation of the UK, Switzerland and Germany

Srovnání britské, švýcarské a německé legislativy proti praní špinavých peněz

Journal of money laundering control, 2008, Vol. 11, No. 3, p. 234-250

Porovnání a vyhodnocení legislativy a postupů proti praní špinavých peněz v uvedených třech zemích.
- Pozn.

Zdeněk Tůma

Česko si prošlo kurzovým šokem

Hospodářské noviny, 29.-31.8.2008, roč. 52, č. 170, s. 10

Rozhovor s guvernérem České národní banky o důvodech snížení úrokových sazeb, o silném kurzu koruny, o dopadech světové finanční krize a o přijetí eura.

Matthias Eberle ... [et al.]

Dämmerung über der Wall Street

Soumrak nad Wall Streetem

Handelsblatt, 16.9.2008, Nr. 180, S. 21-35

Soubor příspěvků, které bezprostředně reagují na "černé pondělí" 15.9.2008, kdy došlo ke kolapsu americké investiční banky Lehman Brothers (LB) a vyhocení bankovní krize. Předpokládané masivní důsledky bankrotu LB na finanční trhy. Deset mezinárodních peněžních domů zakládá záchranný fond. Pojišťovací koncern AIG se obrací na Fed s požadavkem na podporu ve výši 40 mld. USD. Trh s úvěrovými deriváty po bankrotu LB (především z pohledu Credit Default Swaps). Obavy evropských bank, zásahy ECB. - Úvodní příspěvek na s. 1.

Vít Pošta

Estimating the dynamics of weak efficiency on the Prague Stock Exchange using the Kalman filter

Testování slabé formy efektivnosti Burzy cenných papírů Praha (BCPP) pomocí Kalmanova filtru

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 5-6, p. 248-260

Příspěvek pomocí ekonometrického modelu testuje vývoj efektivnosti trhu na pražské burze cenných papírů. Vysvětluje nejprve použitý teoretický rámec a metodologický přístup (metoda Kalmanova filtru je popsána v příloze). Zkoumanou proměnnou - výnosy - testuje pomocí GARCH modelů. - Pozn.

Frank Drost, Helmut Hauschild

EU fordert kostenlosen Kontowechsel

EU požaduje bezúplatný převod konta

Handelsblatt, 27.8.2008, Nr. 166, S. 24

Ke snahám EU prosadit předpisy, z nichž by pro banky vyplývala povinnost umožnit bezúplatný převod konta k jiné bance. Náklady spojené s přenosem konta na jinou banku klienty/spotřebitele často od změny odrazují, což EU vnímá jako brzdu soutěže v bankovníctví. Předpokládá se, že bezúplatně by mělo být prováděno nejen otevření/uzavření účtu a jeho převod, ale i další služby. "Stará" banka by měla "nové" bance předat údaje o pravidelných příchozích platbách a trvalých příkazech vázaných na konto během tří dnů, nová banka by pak během pěti dnů měla realizovat původní chod plateb vč. informování důležitých adresátů o novém bankovním spojení (plánovaný předpis do značné míry přesahuje praxi většiny německých bank, které zatím zdarma poskytují pouze založení a uzavření konta).

Luděk Niedermayer

Euro - rizika klesají, atraktivita roste

Hospodářské noviny, 25.9.2008, roč. 52, č. 189, s. 9

Příspěvek bývalého viceguvernéra ČNB do diskuse o přijetí eura v ČR. Autor se pozastavuje nad odhodláním současné vlády pozdržet přijetí společné evropské měny a označuje je za ekonomicky neprozřetelné. Rozebírá zveřejněné důvody pro odklad přijetí eura, podrobněji se věnuje směnnému kurzu a konvergenci cenových hladin. V závěru konstatuje, že pokud vláda staví svou politickou nechuť k přijetí eura nad rostoucí ekonomickou atraktivitu takového kroku, měla by to otevřeně prohlásit. - Reakci S. Janáčkové pod názvem Koruna nás chrání - nezhazujme ji předčasně viz HN, 8.10.2008, roč. 52, č. 198, s. 13.

Euro je měnou již ve dvaceti zemích : přijetí eura na Kypru a Maltě v roce 2008

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 8, s. 8-10

K průběhu zavedení eura na Kypru a Maltě (duální oběh národních měn, opatření ke stabilizaci cen, účast v ECB a ESCB). Připojena základní fakta o obou zemích. - K tématu viz další příspěvky na s. 10-11 tohoto čísla čas.

M. Kurm-Engels

Experten kritisieren die Fed

Odborníci kritizují americkou centrální banku

Handelsblatt, 4.9.2008, Nr. 172, S. 25

Američtí ekonomové kritizují americkou centrální banku, že příliš poddajně přijímá politické požadavky a pod tlakem finanční krize přišla o svou nezávislost - zabývá se pouze tím, aby "ze dne na den" zachránila finanční systém a nepodniká nic proti rostoucímu inflačnímu nebezpečí. Úlohou centrální banky by nemělo být poskytování (rizikových!) úvěrů soukromým bankám či dalším aktérům. Porovnání kompetencí Fed a ECB.

Norbert Häring

EZB verschärft Kreditvergabe

ECB zpřísňuje podmínky poskytování úvěrů

Handelsblatt, 5./6./7.9.2008, Nr. 173, S. 25

Evropská centrální banka ztíží bankám přístup ke svým úvěrům; především jde o změnu v případě cenných papírů akceptovaných ECB jako jistina - důvodem je častá praxe bank, které např. u ECB jako jistinu "odloží" značný objem cenných papírů (CP), které nikdo nechce, nebo CP, které byly vytvořeny pouze pro účely zástavy. Dopad změn na praxi s ABS (Asset Backed Securities) tj. cenných papírů podložených hypotečními úvěry.

Jeremy Grant

The fast bowlers arrive : Europe's battle for share dealing business is about to intensify

Přicházejí rychlí hráči : evropská bitva o obchod s cennými papíry ještě zesílí

Financial Times, 1.9.2008, No. 36785, p. 7

Londýnská burza snižuje poplatky v reakci na vznik řady nových alternativních platform obchodování, které hodlají konkurovat rychlostí i cenou. Reagovat jsou nuceny i další velké evropské burzy. Článek podává přehled o nových účastnících trhu (Chi - X, Turquoise, Nasdaq OMX Europe, BATS a Equiduct), zmíněn je i vliv směrnice MiFID.

Gesetz zur Begrenzung der mit Finanzinvestitionen verbundenen Risiken (Risikobegrenzungsgesetz) : vom 12. August 2008

Zákon o omezení rizik spojených s finančními investicemi (zákon na omezení rizik) : z 12. srpna 2008

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. August 2008, Jg. 2008, Nr. 36, S.1666-1671

Znění zákona o omezení rizik spojených s finančními investicemi z 12. srpna 2008 (Německo). Mění některá ustanovení zákona o obchodování s cennými papíry, zákona o získávání a převzetí cenných papírů, zákona o akcích, zákona o organizaci vztahů v podniku atd.

Gesetz zur Ergänzung der Bekämpfung der Geldwäsche und der Terrorismusfinanzierung (Geldwäschebekämpfungsergänzungsgesetz - GwBekErgG) : vom 13. August 2008**Zákon o doplňujících opatřeních v boji proti praní špinavých peněz a proti terorismu (GwBekErgG) : ze 13. srpna 2008**

Bundesgesetzblatt. Teil I, 20. August 2008, Jg. 2008, Nr. 37, S. 1690-1707

Znění zákona o doplňujících opatřeních v boji proti praní špinavých peněz a proti terorismu ze 13. srpna 2008 (Německo). Obsahuje zejména zákon o pátrání po ziscích ze závažných trestných činů (Gesetz über das Aufspüren von Gewinnen aus schweren Straftaten (Geldwäschegesetz) - GwG) a dále změny zákona o úvěrnictví (Kreditwesengesetz), zákona o dozoru nad pojišťovnictvím (Versicherungsaufsichtsgesetz), zákona o celní správě (Zollverwaltungsgesetz) aj. - Pozn.

IMF to develop best practices with sovereign wealth funds**MMF vypracuje se státními investičními fondy nejlepší postupy**

IMF Survey, 2008, Vol. 37, No. 4, p. 61-62

MMF hodlá pokračovat v analýze úlohy státních investičních fondů a bude spolu s nimi a dalšími zúčastněnými stranami pracovat na zásadách nejlepších postupů. V článku se rozebírají příčiny, které vedly k rozmachu těchto fondů, je popsáno pět typů suverénních fondů, jejich přínos z ekonomického a finančního hlediska a také jaké obavy jejich existence vyvolává.

Michiyo Nakamoto ... [et al.]

Japan: Banking, finance & investment**Japonsko: bankovníctví, finance a investice**

Financial Times, 12.9.2008, No. 36795, sep. sect. (6 p.)

Přehled o japonském finančním trhu se zaměřuje na otázky investičního bankovníctví, drobných investorů, privátního kapitálu, malých podniků, vzniku Japonské poštovní banky aj.

Miroslav Singer

Kdo to zkouší využít krize?

Hospodářské noviny, 26.-28.9.2008, roč. 52, č. 190, s. 9

Viceguvernér České národní banky reaguje na návrhy různých domácích i nadnárodních ekonomických skupin, které se vyrojily v souvislosti se současnou finanční krizí. Týkají se např. prosazení opatření směřujících k centralizaci regulace evropských finančních trhů či urychleného vstupu do eurozóny. Autor se nad těmito návrhy zamýšlí, polemizuje s nimi a dochází k závěru, že je vždy třeba dobře rozeznat, jaké je jejich pozadí.

Loan rangers : private equity and banks**Zachránci : privátní kapitál a banky**

The Economist, August 30th 2008, Vol. 388, No. 8595, p. 69-70

Ve většině finančních krizí je privátní kapitál součástí problému, ale v té současné je součástí řešení. Investorské skupiny sice uzavřely řadu riskantních obchodů, ale stále jsou bohaté a plně ambicí pomoci bankám ve vyspělých zemích. V článku se rozebírá, nakolik jde o dobrou myšlenku, v USA by mohla být překážkou i stávající regulace.

Martin Cincibuch, Martina Horníková

Measuring the financial markets' perception of EMU enlargement: the role of ambiguity aversion**Měření očekávání finančních trhů v souvislosti s rozšířením EMU: role nejistoty**

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 5-6, p. 210-230

Příspěvek se zaměřuje na způsoby měření očekávání finančních trhů v souvislosti s pravděpodobným vstupem některých členských zemí EU, které dosud nejsou členy Evropské měnové unie, do eurozóny. Vysvětluje použité metody a aplikuje je na data čtyř zemí (České republiky, Slovenska, Polska a Maďarska). Výsledky porovnává s dalšími šetřeními (Reuters EMU Poll) i s plány prezentovanými národními autoritami. - Pozn.

Lubomír Grůň

Měnový faktor v prvních fázích sjednocující se Evropy

Právník, 2008, roč. 147, č. 9, s. 1022-1035

V úvodu o vzniku Mezinárodního měnového fondu a o jeho poslání, dále o jednotlivých významných momentech vývoje evropského měnového systému a evropské měnové jednotky (např. založení Evropské platební unie, uzavření Evropské měnové dohody, vznik EHS a EMS). ECU, euro.

Ondřej Schneider

Na dno narazíme už brzo

Hospodářské noviny, 18.9.2008, roč. 52, č. 184, s. 10

Autor, momentálně na studijním pobytu ve Washingtonu, stručně komentuje poslední události na americkém finančním trhu. Věnuje se zejména situaci okolo AIG, největší americké pojišťovny, a její záchraně. Podrobněji k pragmatickému přístupu Fedu (výměnou za půjčku by měl získat právo až na 80 % akcií AIG). V závěru je vyslovena domněnka, že bankrot Lehman Brothers, převzetí Merrill Lynch a záchrana AIG představují vrchol současné krize.

Christian Schaudwet

Neue Hierarchie

Nová hierarchie

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 36, S. 42, 44

Rekapitulace faktorů, které způsobují posilování české koruny a měn ostatních zemí SVE, k dopadům změněné kupní síly "východních" měn na německé producenty a exportéry (např. česká dceřiná společnost VW Škoda Auto sice zatím profituje z nízkých pracovních nákladů, ale už také uvažuje o náhradě místních dodavatelů čínskými). Spotřebitelské chování obyvatel ČR, SR, Polska a Maďarska (nákup/dovoz zboží a služeb z vyspělých západních zemí).

Delia Velculescu

Norway's oil fund shows the way for wealth funds

Norský ropný fond ukazuje cestu státním investičním fondům

IMF Survey, 2008, Vol. 37, No. 7, p. 110-111

Rostoucí význam a aktivní investiční strategie státních fondů zřejmě ovlivní strukturu mezinárodních finančních trhů a oceňování aktiv. Jako vzor příkladného suverénního fondu slouží Norský ropný fond (GPF), což jej staví do pozice modelu a potenciálně významného přispěvatele k novému souboru dobrovolných pravidel, která jsou nyní pro tyto fondy zpracovávána.

Jana Vavřínková

Půjčkový trh po regulaci

Trend, 2008, č. 34, s. 66, 69

Slovenský trh alternativních poskytovatelů mikropůjček vč. jejich zázemí. Cofidis, Santander. Úrokový strop.

Kateřina Menzelová

Příliš velké na to, aby padly : hypoteční agentury

Euro, 2008, č. 38, s. 80-81

Příspěvek informuje o reakcích na rozhodnutí americké vlády převzít kontrolu nad dlouhodobě ztrátovými a zadluženými hypotečními agenturami Freddie Mac a Fannie Mae. Kromě kladných reakcí centrálních bank a kapitálových a finančních trhů uvádí i kritické názory některých analytiků a investorů. Například investor Jim Rogers označil tento krok americké vlády za bankovní socialismus, který slouží pouze bohatým.

Aline van Duyn and Andrea Felsted

Rescue kickstarts sale of AIG assets

Záchrana odstartovala prodej aktiv AIG

Financial Times, 18.9.2008, No. 36800, p. 2

Analýza dopadu bezprecedentního převzetí pojišťovny AIG americkou vládou. - Další informace k průběhu finanční krize přinášejí články na s. 2-6, komentáře viz na s. 15.

Alexandra V. Orlova

Russia's anti-money laundering regime: law enforcement tool or instrument of domestic control?

Ruský režim proti praní peněz: nástroj vynucování práva nebo prostředek domácí kontroly?

Journal of money laundering control, 2008, Vol. 11, No. 3, p. 210-233

Ruský režim boje s praním špinavých peněz se zatím ukázal jako neefektivní. Jeho nízká úspěšnost vyplývá zejména ze strukturálních slabin ruského bankovního systému a také z nedostatečného dodržování regulatorních předpisů. - Pozn.

Savings and souls : Islamic finance

Úspory a duše : islámské finance

The Economist, September 6th 2008, Vol. 388, No. 8596, p. 72-74

V článku se podrobně rozebírají islámské finance, které znamenají neustálý boj mezi vírou a touhou investovat. Muslimové tvoří 20 % světového obyvatelstva, ale islámské finance méně než jedno procento světových finančních nástrojů. To představuje velkou příležitost. Majetek spravovaný podle islámských pravidel roste o 10-15 % ročně. Díky důvtipu a vytrvalosti investorů se islámským financím podařilo překonat některé hlavní překážky, např. vyšší transakční náklady. Vznikla i nová platforma pro zajištěné fondy, která není v rozporu s právem šarija. - Viz i vložený článek na s. 73 pod názvem Faith-based finance: a short introduction.

Daniel Schönwitz

Schleuser in Nadelstreifen

Dohazovači v nóbl oblecích

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 38, S. 140-146, 148

Snahy o prolomení bankovního tajemství. EU a USA společně zahájily frontální útok proti bankovnímu tajemství, protože byly získány jednoznačné důkazy o tom, že švýcarští a lichtenštejnské bankéři daňové úniky nejen tolerovali, ale také je s pomocí bankovního tajemství podporovali. Podle dosavadních odhadů dosahuje organizovaný daňový únik obřích rozměrů, značnou část představuje daňový únik německých občanů, kteří z celkových černých 485 mld. eur odstěhovaných z dosahu německého fiskálu ukryli ve Švýcarsku cca 175 mld. eur. Praktikované metody transportu peněz do Švýcarska (Lichtenštejnska).

Tomáš Ivanský

SEPA - a jak dále?

Moderní řízení, 2008, roč. 43, č. 8, s. 48-50

SEPA, Single Euro Payments Area. K přínosům systému SEPA (jednotným způsobem upravuje bezhotovostní platební transakce v eurech) v případě vstupu ČR do eurozóny. PE-ACH (Pan European Clearing House). SEPA inkaso, SEPA úhrada. Důsledky standardizace plateb pro bankovní sektor, EBPP (Electronic Bill Presentment and Payment), posílení soutěže. Tři klíčové kroky podmiňující zapojení do systému SEPA (např. oznámení termínu přistoupení k euru).

Adrian Blundell-Wignall, Yu-Wei Hu and Juan Yermo

Sovereign wealth and pension fund issues

K problematice suverénních a penzijních fondů

Financial market trends, 2008, Vol. 2008/1, No. 94, p. 117-132

Definice a příklady státních investičních a penzijních rezervních fondů; velikost těchto fondů, jejich srovnání; cíle fondů, investiční strategie, zdroje financování a požadavky na transparentnost; otázky globální finanční stability. - Pozn.

Lukáš Novotný, Eva Jarešová

Stát pomůže a trh si poradí : finanční krize

Euro, 2008, č. 39, s. 36-38, 40-41

V souvislosti s hypoteční krizí v USA a kolapsem řady investičních bank a hypotečních agentur autoři informují o aktuálních záchranných krocích americké vlády (na záchranu finančního sektoru již vláda letos poskytla 900 miliard USD). Zvažují faktory důležité při rozhodnutí o udělení státní pomoci konkrétním institucím a pozornost věnují i dalším návrhům na vyvedení finančního trhu z krize.

Adrian Blundell-Wignall

The subprime crisis: size, deleveraging and some policy options

Krize rizikových hypoték: rozsah, nucené výprodeje a některé možnosti postupu

Financial market trends, 2008, Vol. 2008/1, No. 94, p. 29-53

Odhad ztrát spojených s hypoteční krizí v USA; možnosti kapitálových injekcí; nový plán využití peněz z veřejných zdrojů; pravděpodobný dopad na Evropu a Asii; morální riziko aj. - Pozn.

Oliver Voss, Christof Schuermann

Teurer Traum

Drahý sen

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 32, S. 38-48

Trh sázek, loterií a hazardních her v Německu; obrat a zisky herních společností, příjmy státu z odvodů, online sázky, vyloučení zahraničních provozovatelů z německého trhu sázek (na základě tzv. státní smlouvy o hazardních hrách platné do roku 2012, která dle názoru Evropské komise odporuje svobodě poskytování služeb). Růst počtu gamblerů, online poker.

James Wilson

Towering ambitions : Dresdner brings scale to an invigorated Commerzbank

Nebetyčné ambice : banka Dresdner vnáší velikost do oživené Commerzbank

Financial Times, 3.9.2008, No. 36787, p. 9

Prodej Dresdner Bank je největším bankovním obchodem v Německu za posledních deset let. Dá se očekávat, že povede k další konsolidaci domácího bankovního sektoru, který je dosud roztržštěný.

by Krishna Guha, Chris Giles and Saskia Scholtes

US takes control of Fannie and Freddie

Americká vláda přebírá kontrolu nad Fannie a Freddie

Financial Times, 8.9.2008, No. 369791, p. 1

K akci americké vlády na záchranu problémových hypotečních bank Fannie Mae a Freddie Mac. - K problematice viz i články na s. 2 a 11 a rovněž ve FT ze dne 9.9. na s. 1, 2, 3, 12 a 13.

Iyandra Smith

The USA - no longer a haven for the foreign bank

USA už nejsou rájem pro zahraniční banky

Journal of money laundering control, 2008, Vol. 11, No. 3, p. 199-209

V článku se rozebírá nově přijatý Oddíl III amerického Vlasteneckého zákona (Patriot Act), který upravuje činnost zahraničních bankovních institucí ve snaze omezit mezinárodní praní špinavých peněz. Na příkladu nedávného soudního rozhodnutí se zkoumá otázka odpovědnosti zahraničních bank za to, že si v nich klienti uložili prostředky získané praním peněz. - Pozn.

Branislav Sušila

V eurech již od srpna : konec slovenské koruny

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 32, s. 66-68

Ke změnám a opatřením, které musí slovenské firmy před a během samotného přechodu na euro uskutečnit. Stanovení konverzního kurzu, dvojité zobrazení, přepočty a zobrazení hodnot, výjimky ve dvojitěm zobrazení. Doplněno praktickými rámečky, kde jsou uvedena mj. důležitá pravidla pro konverzní kurz a příklad cenovky.

Matthias Eberle, Rolf Benders

Wall-Street-Blues

Wallstreetské blues

Handelsblatt, 9.9.2008, Nr. 175, S. 16-17

Wall Street (monotematická dvoustrana); aktuální pohled na americkou ekonomiku, pro niž definitivně skončila epocha obrovského růstu financovaného na dluh. Historie Wall Streetu od založení, chronologický vývoj indexů NYSE, NASDAQ, Dow Jones; hospodaření významných bankovních domů (např. odpisy v období od 1. čtvrtletí 2007 do 3. čtvrtletí 2008 či propady kurzů v tomto období). Zastoupení německých firem na newyorských burzách (uvedena změna kurzu do 29.8.2008).

Wall Street's bad dream : the financial crisis

Zlý sen Wall Street : finanční krize

The Economist, September 20th 2008, Vol. 388, No. 8598, p. 73-74

Panika na Wall Street i ve světě. Článek je součástí širšího přehledu k finanční krizi (s. 73-82).

Jörg Hackhausen

Wenn die Oma Geld braucht

Když babička potřebuje peníze

Handelsblatt, 28.8.2008, Nr. 167, S. 27

Internetové úvěrové burzy v Německu (věřiteli i dlužníky jsou soukromé osoby). Princip fungování úvěrové burzy, podmínky působení, míra rizika; Smava, Elolly.

Michael Maisch, Rolf Benders

Wer die Zeche zahlt

Kdo zaplatí účet

Handelsblatt, 10.9.2008, Nr. 176, S. 25

Kritika státních ochranných finančních akcí a zestátnění bank ve Velké Británii, Německu a USA. Freddie Mac, Fannie Mae, Northern Rock, IKB.

Nouriel Roubini

"Zweite Phase einer tiefen Rezession"

"Druhá fáze hluboké recese"

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 33, S. 93

Podle názoru N. Roubiniho se americká ekonomika nachází ve druhé fázi dlouhodobé recese, jejíž trvání odhaduje na cca 18 měsíců. Předpokládá také, že ještě zbankrotují další stovky bank. Současná recese neodpovídá klasické definici (minusový růst HDP ve dvou po sobě jdoucích čtvrtletích), vykazuje však znaky, které jí obvykle předcházejí. Připomíná původ krize, rekapituluje její příčiny (např. ničující důsledky "samoregulace" ve finančním sektoru). K možnostem a omezeným finančním rezervám na záchranu postižených bank (odhad uvádí, že 8 procent bank z počtu 8500 má velké těžkosti). FDIC.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Krishna Guha, Chris Giles, Ralph Atkins and David Pilling

All in this together? : big economies are on course for a synchronised slide

Týká se to všech? : velké ekonomiky směřují k synchronizovanému úpadku

Financial Times, 8.9.2008, No. 36791, p. 8

Hospodářský pokles, který nejdříve zasáhl Ameriku, nyní hrozí postihnout většinu vyspělých zemí. Z analýzy vyplývá, že USA nakonec možná dopadnou nejlépe. K článku jsou připojeny čtyři krátké texty, podrobněji se zabývající situací v Británii, eurozóně, USA a Japonsku.

Commodity price surge is boosting inflation, hitting budgets**Nárůst cen komodit podněcuje inflaci a ohrožuje rozpočty**

IMF Survey, 2008, Vol. 37, No. 7, p. 103-104

V článku se na základě studie MMF (viz) rozebírají důsledky vyšších cen potravin a pohonných hmot pro světovou ekonomiku.

Růžena Vintrová

Česká a slovenská ekonomika 15 let po rozdělení

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 449-466

Autorka sleduje vývoj před rozdělením Československa a konvergenci ekonomické úrovně obou nástupnických zemí v posledních 15 letech. Vyrovnávání ekonomické úrovně Slovenska ve společném státě a jeho zdroje, přechod k tržní ekonomice a rozdělení Československa (strukturální změny, dohánění po vstupu do EU, nákladová konkurenceschopnost, cenová konvergence a otázky přijetí eura).

Mojmír Hájek

Ekonomický růst v České republice a nových členských zemích Evropské unie v období 1995-2006

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 435-448

Stať se zabývá nejprve analýzou zdrojů ekonomického růstu v České republice, dále pak srovnávací analýzou faktorů růstu v nových členských zemích Evropské unie (označovaných jako EU-10). Použita je aplikace metody růstového účetnictví. Zkoumané období je rozděleno na dvě subobdobí - 1996-2000 a 2001-2006.

V. Mau

Ekonomičeskaja politika 2007 goda : uspechi i riski**Hospodářská politika v r. 2007 : úspěchy a rizika**

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 2, s. 4-25

Hospodářský růst a rozmach investic by neměl zastínit chybějící institucionální reformy, vznikající fiskální populismus a neefektivnost systému prosazování práva v Rusku. V důsledku globální recese navíc vyvstává problém možné makroekonomické destabilizace. Současná ruská hospodářská politika se zaměřuje na stimulaci ekonomického růstu za každou cenu a přitom by měla věnovat více pozornosti proticyklickým opatřením. Další riziko ohrožení stability souvisí s inflací. - Pozn.

Tomáš Holub

Ekonomika již přibrzdila : nová prognóza ČNB

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 33, s. 66-67

K předpokládanému vývoji inflace, zaměstnanosti a mezd (v letošním roce a i v následujících letech). Podrobněji o faktorech ovlivňujících inflaci a o složité situaci v oblasti mezd. Připojeno grafické znázornění nové prognózy ČNB (inflační cíl, úrokové sazby - až do r. 2010).

Renate Köcher

Erosion des Marktvertrauens**Eroze důvěry v trh**

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 32, S. 36

K názorům německých občanů na ne/zbytnost státního zásahu do cenové politiky v souvislosti s vysokými cenami energií.

Externe Aufsicht für Ratingagenturen**Externí dohled nad ratingovými agenturami**

Auszüge aus Presseartikeln, 6. August 2008, Nr. 32, S. 11

Příspěvek informuje o předběžném návrhu Evropské komise na povinnou regulaci ratingových agentur, jejichž činnost je od vypuknutí finanční krize předmětem kritiky. Stručně představuje navrhované cesty ke zpřísnění jejich kontroly. Po ukončení diskuse, umožňující agenturám reagovat

na návrhy, má být na podzim předložena ke schválení konečná verze návrhu. - Přetištěno z Frankfurter Allgemeine Zeitung, Frankfurt n. M., z 5. srpna 2008.

Gesetz zur Förderung Erneuerbarer Energien im Wärmebereich (Erneuerbare-Energien-Wärmegesetz - EEWärmeG) : vom 7. August 2008

Zákon o podpoře obnovitelných energií v oblasti výroby tepla (EEWärmeG) : ze 7. srpna 2008

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. August 2008, Jg. 2008, Nr. 36, S. 1658-1665

Znění zákona o podpoře obnovitelných energií v oblasti výroby tepla ze 7. srpna 2008 (Německo). Cílem zákona je, aby v souvislosti s ochranou klimatu, šetřením fosilních zdrojů a se snižováním závislosti na dovozu byly vytvořeny podmínky pro větší podporu výroby energií z obnovitelných zdrojů.

Dieter Claassen

Gesuchter Zucker

Žádaný cukr

Handelsblatt, 9.9.2008, Nr. 175, S. 28

Cena cukru se na rozdíl od většiny základních surovin trvale drží na vysoké úrovni, v poslední době je cukr stále více využíván při výrobě benzínu, na termínových burzách začal být označován jako "nová ropa". Pokles ruské, indické a evropské produkce (reforma cukerního trhu EU), záruku stabilních cen představuje brazilská produkce. Flexifuel.

Christian Ramthun

Heißer Herbst

Horký podzim

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 36, S. 34, 36-37

Strategie energetické politiky Německa; efektivní využití energie (zdůrazněn úsporný potenciál v domácnostech, energetický bonus, iniciativa k úspoře benzínu), transparentnost pro spotřebitele (přístup domácností k výhodným nabídkám elektřiny, plán monitoringu spotřebitelských cen benzínu, plynu, topného oleje a pohonných hmot), plán masivních investic do sítí a elektráren s účastí obcí, obyvatel a podniků.

Ivan Okáli ... [et al.]

Hospodářský vývoj Slovenska v roku 2007

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 5, s. 435-476

Celkový vývoj hospodářství, vývoj jednotlivých odvětví, vnější ekonomické vztahy (platební bilance, otevřenost ekonomiky, zahraniční obchod, zahraniční kapitál), vývoj na trhu práce, měnová politika a vývoj cenové hladiny, veřejné finance (státní rozpočet, státní a veřejný dluh). Krátkodobý výhled vývoje slovenské ekonomiky. Přehled vybraných legislativních a hospodářskopolitických opatření.

Gábor Karsai

The Hungarian economic crisis: fact or fiction?

Maďarská ekonomická krize: realita nebo fikce?

Development and finance, 2008, No. 3, p. 38-48

Příspěvek zvažuje příčiny malé úspěšnosti konsolidačního balíčku opatření maďarské vlády z roku 2006. Shrnuje důvody jeho zavedení a jeho hlavní cíle, upozorňuje na improvizaci a nezralost u řady reformních opatření i na negativní přijetí ohlášených reforem u obyvatelstva. Zamýšlí se též nad dalším postupem hospodářských reforem v Maďarsku.

Josef Bejček

K důvodnosti automatického zákazu vertikální cenové fixace

Právník, 2008, roč. 147, č. 8, s. 825-854

Cenová diskriminace a cenová fixace ze soutěžního hlediska. Ekonomické důvody hovořící pro vertikální cenové omezení soutěže a proti němu. Dosavadní převažující soutěžně politický náhled, právní úprava a vybraná judikatura. - Pozn.

Josef Pravec

Krása zašlého snu : rok 1968

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 34, s. 26-33

Obsáhlý materiál věnovaný chystaným (i částečně realizovaným) hlubokým ekonomickým reformám v Československu před srpnem 1968. Podrobněji např. k úloze Státní plánovací komise, k přestavbě velkoobchodních cen i ke kritice reformních kroků z řad zastánců centralismu. Text doprovázejí výňatky z příspěvků významných ekonomů té doby - Oty Šika, Kurta Rozsypala, Karla Kouby a dalších - do diskuse o centrálním plánování, která se rozpoutala na stránkách Hospodářských novin v roce 1964.

Lessons from a "lost decade"

Poučení ze "ztracených deseti let"

The Economist, August 23rd 2008, Vol. 388, No. 8594, p. 61

Vzhledem ke klesajícím cenám domů a přísnějším úvěrovým podmínkám se objevují obavy, že Ameriku může čekat stejné desetiletí stagnace, jakým prošlo Japonsko od počátku 90. let. V článku jsou srovnány obě ekonomiky z hlediska růstu cen bydlení a komerčních nemovitostí, vývoje úrokových sazeb a inflace a fiskální politiky.

Konrad Handschuch

Letzte Chance

Poslední šance

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 37, S. 40-41

Hodnocení reformního úsilí spolkové vlády (za období od listopadu 2005 do září 2008 v oblasti daňové a finanční politiky, sociálního zabezpečení, trhu práce). Rizika kompromisní minimální mzdy, negativa mimořádného opakovaného zvýšení důchodů v letech 2008 a 2009 atd. Merkelmeter.

Stefano Siviero and Daniele Terlizzese

Macroeconomic forecasting: debunking a few old wives' tales

Makroekonomické prognózy: odhalení několika mýtů

Journal of business cycle measurement and analysis, 2007, Vol. 3, No. 3, p. 287-316

V úvodní části jsou rozebírány kritické výhrady adresované makroekonomickým prognózám. Na základě skutečné prognostické zkušenosti italské centrální banky (Banca d'Italia) se ve studii tvrdí, že tyto názory většinou vycházejí z tendenčního vnímání toho, jak prognostika funguje, z čeho sestává a jaké cíle sleduje. Zpracovat prognózu neznamená jen vyprodukovat řadu čísel: jejím cílem je spíše poskytnout kvalifikovaný názor na to, co by se mohlo stát, tedy "co se skrývá za čísly". - Pozn.

Martin Fassmann ... [et al.]

Pokračující české reformy a nastupující světová ekonomická krize

Pohledy, 2008, č. 3, s. 5-162

Sborník příspěvků věnovaných především "reformnímu úsilí" současné vlády (v souvislosti s nastupující světovou ekonomickou krizí). O zrodu a vývoji krizových jevů v USA a dalších ekonomických centrech, o možných dopadech krize na Českou republiku, o hypoteční krizi ve světle připravované penzijní reformy a současné bytové politiky, o daňové a důchodové reformě. Doplněno zkušenostmi s reformou zdravotnictví na Slovensku. Připojena analýza zprávy OECD o České republice (2008) a rozbor kladů a záporů přijetí eura v ČR.

Politikwerkstatt "Krisenanfälligkeit von Schwellenländern im Lichte der aktuellen Finanzmarkturbulenzen"

Politický seminář "Náchylnost rozvojových zemí ke krizím z hlediska současných turbulencí na finančních trzích"

Monatsbericht des BMF, Juli 2008, Nr. 7, S. 57-60

Příspěvek informuje o pracovním semináři pořádaném Spolkovým ministerstvem financí v červnu 2008 a věnovaném reagování rozvojových zemí na turbulence na světových finančních trzích v souvislosti s hypoteční krizí v USA. Podle účastníků semináře (vědců, zástupců významných

světových institucí i spolkových ministerstev) dosáhly tyto země větší nezávislosti na USA a v současných podmínkách mohou naopak pomoci oživit hospodářský růst v jiných částech světa.

Redefining recession

Nová definice recese

The Economist, September 13th 2008, Vol. 388, No. 8597, p. 80

Standardní definice recese (jako poklesu reálného HDP) by se měla přehodnotit. Např. v USA vzrostl HDP ve 2. čtvrtletí 2008 o překvapivě silných 3,3 %, ale míra nezaměstnanosti dosáhla v srpnu už 6,1 %. Pro průměrného jedince je přitom rozhodující vysoký nárůst nezaměstnanosti, navíc čísla o HDP mohou být zavádějící. Dalším měřítkem recese může být HDP na hlavu.

Kristian Slovák

Regulátor v predklone

Trend, 2008, č. 36, s. 20, 23

Rizika snahy slovenské vlády o "zmrazení" cen plynu v SR; k postupu regulátora, zákon o regulaci a zákon o energetice. Stanovení cenového stropu za službu od roku 2009.

Peter Marčan, Kristian Slovák

Reguluj a panuj : energetika

Trend, 2008, č. 32, s. 12-13

Státní regulace ceny energie v SR; postup při nastavení maximální ceny od roku 2009. Unbundling.

John Plender

The return of the state : how government is back at the heart of economic life

Návrat státu : jak je vláda opět středem hospodářského života

Financial Times, 22.8.2008, No. 36777, p. 7

Problémy, které začaly před rokem na úvěrových trzích, vrhají stín na silnou tržní orientaci západní hospodářské politiky. Po krachu bank jako Bear Stearns v USA a Northern Rock v Británii a vzhledem k současným spekulacím ohledně životaschopnosti hypotečních bank Fannie Mae a Freddie Mac se anglosaský přístup ke kapitalismu jeví jako velmi nedokonalý. Do módy se tak opět dostává fiskální aktivismus a nezávislost některých centrálních bank se zdá být ohrožená.

Thibault Guyon, Bérengère Junod-Mesqui

Should structural reforms be coordinated in the euro area?

Mají být strukturální reformy v eurozóně koordinovány?

Trésor-economics, June 2008, No. 38, p. 1-8

Autoři upozorňují, že realizace strukturálních reforem v rámci eurozóny by měla být koordinována, neboť jednotlivé země se odlišují v dosažené úrovni konkurenceschopnosti a stupně ochrany trhu práce. Pomocí dynamického stochastického modelu všeobecné rovnováhy kvantifikují dopady strukturálních reforem na ekonomiku jednotlivých zemí a na eurozónu jako celek. Dokládají též pozitivní účinek koordinace reforem. - Pozn.

Otakar Turek

Šikova reforma po čtyřiceti letech

Listy, 2008, roč. 38, č. 4, s. 18-24

Autor, jeden z členů týmu Oty Šika, podává svědectví o tom, jak se ekonomická reforma šedesátých let rodila, a rovněž se zamýšlí nad tím, jak ji s odstupem času hodnotit. Podhoubí a jádro reformy, Šikova a Klausova reforma.

Petr Němec, Tomáš Plhoň

Tučné časy skončily : globální ekonomika

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 34, s. 64-67

K současnému vývoji světového hospodářství. Podrobněji k situaci v eurozóně jako celku, ve Španělsku, ve Velké Británii, v ČR a ve střední Evropě. Ze závěrů vyplývá, že světové hospodářství brzdí finanční krize, drahé suroviny a pokles spotřeby.

Radek Jurčík

Úvahy o změnách právní úpravy veřejných zakázek a PPP projektů ve vztahu k efektivnějšímu vynakládání veřejných prostředků

Správní právo, 2008, roč. 41, č. 4-5, s. 257-282

Diskusní příspěvek je zaměřen na možné změny právní úpravy veřejných zakázek a PPP projektů, které by vedly k efektivnějšímu vynakládání veřejných prostředků. V úvodu stručně ke vztahu rozpočtového práva a práva veřejných zakázek, dále velmi podrobně k navrhovaným změnám, které se týkají např. zásady hospodárnosti, vazby podání nabídky na vyzvednutí zadávací dokumentace, otevřeného trhu veřejných zakázek bez omezení (celému světu), hodnocení nabídek a přezkumného řízení, sdělování nabídkové ceny při otvírání obálek s nabídkami apod. V závěru o očekávaném legislativním vývoji (v oblasti veřejných zakázek) v roce 2008 a 2009. - Pozn.

Slavoj Czesaný

Změny i kontinuita

Euro, 2008, č. 37, s. 84-85

Autor rozebírá makroekonomický vývoj ČR v prvním čtvrtletí roku 2008. Upozorňuje zejména na zpomalení tempa růstu HDP, zpomalení domácí poptávky a na růst cenové hladiny. Pozitivní vývoj zaznamenal trh práce: míra nezaměstnanosti se meziročně snížila o více než dvě procenta, na 4,7 %. V březnu 2008 posílila koruna meziročně oproti euru o 10 a oproti dolaru o 23 procent.

Informatika. Počítače

Björn Olaf Ahrens, Sebastian Löser

Geplante Abschaffung der zusammenfassenden Rechnung bei elektronischer Übermittlung von Rechnungen im EDI-Verfahren : Gesetzesvereinfachung oder Verschärfung bestehender Rechtsunsicherheit?

Plánované zrušení souhrnné faktury při elektronickém zprostředkování faktur v rámci elektronické výměny dat : zjednodušení zákona či prohloubení stávající právní nejistoty?

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 33, S. 1771-1773

Navrhovaný německý "zákon k modernizaci a snížení byrokracie daňového řízení" přináší změnu do zákona o dani z obrátu; v něm pozměňuje § 14 odst. 3 č. 2 týkající se elektronické výměny faktur s tím, že od 1.1.2009 už nebude k elektronicky zasílaným fakturám nutná tzv. souhrnná faktura. Předpokládané dopady na podniky a finanční správu. Rekapitulace současného právního stavu, požadavek autenticity a integrity elektronicky zprostředkovaného obsahu (faktury) - dvě alternativní řešení (dle zákona o elektronickém podpisu či elektronické výměně dat vycházející z čl. 2 Doporučení 94/820/ES). - Pozn.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Sándor Meisel, Tamás Szigetvári

EU-funded assistance for small and medium-sized enterprises in some member states

Pomoc z fondů EU pro malé a střední podniky ve vybraných členských zemích

Development and finance, 2008, No. 3, p. 58-67

Autoři se zaměřují na problematiku pomoci pro malé a střední podniky ze strukturálních fondů EU. Nejprve shrnují hlavní principy a mechanismy tohoto systému. Dále na konkrétních případových studiích dostupných pro zkoumané vybrané země popisují jejich zkušenosti (zejména z 90. let) s fungováním tohoto systému podpor a poukazují i na případné nedostatky institucionálního nebo organizačního charakteru.

László Vigh

From Nice to Lisbon : impact of the Treaty of Lisbon on the functioning of the European Union
Od Nice k Lisabonu : dopady Lisabonské smlouvy na fungování Evropské unie

Development and finance, 2008, Nr. 3, p. 68-73

Příspěvek přehledně shrnuje vývoj právní úpravy evropské integrace v souvislosti s rozšířením EU o nové členské země ze střední a východní Evropy. Upozorňuje zejména na závažné změny obsažené v Lisabonské smlouvě a zvažuje další pravděpodobný vývoj její ratifikace v některých zemích. - Pozn.

Petr Zahradník

K parametrům budoucnosti kohezní politiky EU po roce 2013

Parlamentní zpravodaj, 2008, roč. 12, č. 7-8, s. 22-23

Zamyšlení nad tím, jakou podobu bude mít kohezní politika EU po uplynutí stávajícího programovacího období - tedy po roce 2013 (zejména z pohledu České republiky). Národní priority, rozsah cílů kohezní politiky, objem finančních prostředků, tzv. renacionalizace kohezní politiky. - K tématu viz i další příspěvky v tomto čísle čas., např. Peníze z evropských fondů nám protékají pod rukama na s. 16-18 a Čerpání prostředků z evropských fondů - zkušenosti a realita na s. 20-21.

Jan Karlas, Vít Beneš

Úspěšná vyjednávání o regionálních režimech : společný trh EHS a Mercosur

Mezinárodní vztahy, 2008, roč. 43, č. 3, s. 5-21

Autoři analyzují vyjednávání o regionálních režimech na příkladu společného trhu EHS a jihoamerického společného trhu (Mercosuru). Stručně k historii vzniku společného trhu EHS (1955-1957) a nástin historie vyjednávání o Mercosuru (1984-1991). Identifikace faktorů, které ovlivňují úspěšnost vyjednávání (jednotliví aktéři, iniciace a zprostředkování dohod). - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Tomáš Kudělka, Vlastimil Janeček

Bezpečný obchod : novela Celního kodexu EU

Euro, 2008, č. 38, s. 108-109

Autoři se zabývají certifikací Oprávněného hospodářského subjektu (AEO), kterou zavedla EU jako jeden z nosných prvků bezpečnostní novely Celního kodexu EU. Vysvětlují cíle novely a uvádějí některé praktické zkušenosti získané u vybraných klientů v rámci pilotního projektu ukončeného v roce 2007. Uvedená certifikace vstoupila v platnost 1.1.2008 a měla by držitelům pomoci zjednodušit a urychlit postupy celního řízení, zvýšit jejich bezpečnost a zlepšit trademark mezi obchodními partnery.

Matthew Bishop

A bigger world : a special report on globalisation

Větší svět : zvláštní zpráva o globalizaci

The Economist, September 20th 2008, Vol. 388, No. 8598, central sect. (20 p.)

Globalizace vstupuje do nové fáze, kdy podniky rychle se rozvíjejících zemí začínají významným způsobem konkurovat firmám z bohatých zemí. V přehledu se rozebírají důsledky tohoto vývoje. - Viz i článek na s. 14 pod názvem In praise of the stateless multinational: global business.

Finanzmärkte: Empfehlungen des Forums für Finanzstabilität

Finanční trhy: doporučení Fóra pro finanční stabilitu

Monatsbericht des BMF, Juli 2008, Nr. 7, S. 61-67

Příspěvek informuje o výsledcích jednání Fóra pro finanční stabilitu (FSF) z dubna 2008, které spolu se závěry jednání zemí G7 přineslo doporučení o opatřeních na posílení odolnosti finančních trhů a institucí vůči krizovým jevům. Sleduje též postup plnění přijatých krátkodobých cílů, zejména pokud jde o posílení důvěryhodnosti trhů spojené se zveřejněním ztrát a rizik a s posílením oslabené kapitálové základny. - Pozn.

Alan Greenspan

Hände weg von den offenen Märkten

Ruce pryč od volného trhu

Auszüge aus Presseartikeln, 6. August 2008, Nr. 32, S. 16-17

Autor, guvernér americké centrální banky v letech 1987-2006, zvažuje možné scénáře dalšího vývoje mezinárodního finančního systému. Dokládá, že cesta administrativní kontroly a regulování nemůže být efektivním řešením stávající finanční krize a naopak může znamenat potlačení procesu globalizace. - Přetištěno z Financial Times Deutschland, Hamburk, z 5. srpna 2008.

Jaroslav Dombrowski

Modernizovaný celní kodex Evropského společenství

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 8, s. 52-56

K nařízení Evropského parlamentu a Rady ES č. 450/2008 ze dne 23.4.2008. Důvody modernizace celního kodexu, základní stanovy kodexu.

György Mikósdí

Multilateral trading system facing challenges of regionalism

Multilaterální obchodní systém a výzvy regionalismu

Development and finance, 2008, No. 3, p. 31-37

Autor upozorňuje na rostoucí podíl regionálních obchodních ujednání v multilaterálním světovém obchodním systému v posledních letech. Nárůst podílu preferenčních obchodů dokládá údaje z aktuálních výzkumů, podle kterých v současnosti funguje více než 250 bilaterálních, vícestranných či regionálních dohod o volném obchodu. Podíl obchodů uskutečněných na základě těchto preferenčních dohod již přesahuje 55 % objemu světového obchodu. - Pozn.

Stanley Fischer

Mundell-Fleming lecture: exchange rate systems, surveillance, and advice

Teorie Mundella-Fleminga: systémy měnových kurzů, dohled MMF a jeho doporučení

IMF staff papers, 2008, Vol. 55, No. 3, p. 367-383

Příspěvek shrnuje hlavní závěry teorie měnových kurzů podle Mundella-Fleminga a dále je aktualizuje. Upozorňuje i na dosud nedořešené problémy a na praktické zkušenosti z posledního desetiletí (dokládá mimo jiné též správnost bipolární hypotézy - pro průmyslově vyspělé země a pro rozvojové země). Věnuje se též problematice dohledu Mezinárodního měnového fondu, příp. jeho doporučením. - Pozn. -- K tématu měnových kurzů a kurzové politiky viz též další příspěvky tohoto speciálního čísla obsahujícího přednášky pronesené na 8. výroční odborné konferenci MMF na počest J. Polaka (IMF Eighth Jacques Polak Annual Research Conference).

I. Borisova ... [et al.]

Riski vnějšního financování ruské ekonomiky

Rizika zahraničního financování ruské ekonomiky

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 2, s. 26-43

Makroekonomická analýza příčin a faktorů konjunktury zahraničního financování v ruské ekonomice v letech 2006-2007; dopad mezinárodní úvěrové krize v druhé polovině roku 2007 na ruskou ekonomiku; hodnocení současné úrovně zahraničního státního dluhu u nefinančních korporací a bank. - Pozn.

Mihály Simai

The Russian Federation integrating into the world economy

Integrace Ruské federace do světové ekonomiky

Development and finance, 2008, No. 3, p. 3-13

Příspěvek analyzuje ekonomický rámec, přínosy a důsledky reintegrace Ruské federace, vzniklé po rozpadu Sovětského svazu, do globální ekonomiky a trhů. Upozorňuje, že další postup integrace bude i nadále záviset na roli Ruska na světovém energetickém trhu. - Pozn.

Podnik a podnikání

Gesetz zur Modernisierung der Rahmenbedingungen für Kapitalbeteiligungen (MoRaKG) : vom 12. August 2008

Zákon o modernizaci rámcových podmínek pro kapitálové účasti (MoRaKG) : z 12. srpna 2008

Bundesgesetzblatt. Teil I, 18. August 2008, Jg. 2008, Nr. 36, S. 1672-1679

Znění zákona o modernizaci rámcových podmínek pro kapitálové účasti z 12. srpna 2008 (Německo). Upravuje zejména zákon o podpoře účastí s rizikovým kapitálem - Wagniskapitalbeteiligungsgesetz - WKBG; všeobecné předpisy, obchodní činnost a investiční podmínky, dozor, daňové předpisy aj.

Kerstin Schneider

Kontroll-Profis

Kontroloři-profíci

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 32, S. 74-77

Přísnější zákony a kontroly nutí německé podniky přehodnotit význam pozice členů dozorčích rad; rostoucí nároky na znalosti a praktické zkušenosti vedou k nutnosti obsazovat dozorčí rady profesionály, kteří už tuto práci nevykonávají jen jako vedlejší činnost. Příspěvek shrnuje práva a povinnosti profesionálních kontrolorů - členů dozorčích rad a také úkoly a složení tohoto grémia.

Jan Hanousek, Evžen Kočenda

Kontrolní potenciál státu nad zprivatizovanými podniky

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 467-483

Autoři zkoumají dynamiku změn ve vlastnické struktuře, hodnotách státního podílu a potenciálu státní kontroly v českých zprivatizovaných firmách během období od konce kuponové privatizace do zrušení FNM (1994-2005). Podrobněji o datech, ze kterých autoři vycházejí, dále o rozsahu vlastnictví v rukou státu, o státní kontrole přímé, nepřímé a kombinované apod.

Marcela Alföldi Šperkerová, Igor Záruba, Josef Pravec

Národní dres nerozhoduje : vlastnictví firem

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 35, s. 26-31

Obsáhlý příspěvek mapuje situaci ohledně vlastnictví firem nejen v České republice, ale i v okolních státech. Stručně se také zabývá otázkami státního dohledu a dividendové politiky. Ze závěrů vyplývá, že dvě třetiny firem, které úspěšně podnikají v Česku, jsou pod zahraniční kontrolou.

Volker Ulbricht

Neues Gesetz gibt Gläubigern mehr Spielraum

Nový zákon dává věřitelům větší prostor

Handelsblatt, 15.9.2008, Nr. 179, S. D 12

Nový německý zákon o poskytování právních služeb rozšiřuje možnosti inkasních podniků, které od července roku 2008 mohou samy kompletně realizovat celý proces exekuce bez účasti právníka - podmínkou je nezpochybnitelná pohledávka. Zvláště v případech vyšších pohledávek přispěje zákon ke snížení nákladů věřitelů, rozšíření inkasní kompetence by mělo zvýšit efektivitu celého řízení. (Středně velké) podniky mohou v Německu využívat služeb 700 inkasních firem.

Irena Fleischmanová

Nová právní úprava živnostenského podnikání v roce 2008. 2. část

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 8, s. 57-61

Charakteristika změn v živnostenském zákoně - živnostenské oprávnění a jeho rozsah, živnostenské oprávnění (vznik, změna, zánik) a živnostenský rejstřík, kontrolní činnost živnostenských úřadů a správní delikty, místní příslušnost živnostenských úřadů a změny v oborech živností. - Pod názvem Živnostenské podnikání a jeho nová úprava viz též Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2008, č. 14, rubrika 1, s. 1-17 a č. 15-16, rubrika 1, s. 1-15.

Jakub Handrlica

Odbourávání bariér pro investice ve "strategických podnicích" v judikatuře Evropského soudního dvora

Jurisprudence, 2008, roč. 17, č. 4, s. 8-15

K problematice postavení a řízení podniků veřejného práva, resp. strategických podniků ve státním vlastnictví, zejména pak ke snahám jednotlivých zemí o zamezení vstupu zahraničních soutěžitelů do těchto podniků. Volný pohyb kapitálu a jeho omezení v primárním právu Společenství. Přehled relevantních rozhodnutí Evropského soudního dvora, autorovy závěry. - Pozn.

Adam Geršl

Productivity, export performance, and financing of the Czech corporate sector: the effects of foreign direct investment

Produktivita, export a financování českého podnikového sektoru: dopady přímých zahraničních investic

Finance a úvěr, 2008, Vol. 58, No. 5-6, p. 231-247

Autor zkoumá v teoretické i empirické rovině vybrané nepřímé efekty přímých zahraničních investic (PZI) na české firmy. Sleduje přitom jak horizontální dopady (zda domácí podniky profitují z PZI ve stejném sektoru), tak i dopady vertikální (v propojení s dalšími sektory). Zaměřuje se na produktivitu, přístup na zahraniční trhy a cizí zdroje financování podniku. - Pozn.

compiled by Deloitte; analysis from the FT's writers

Top 500 companies : Central and Eastern Europe

500 nejvýznamnějších společností : střední a východní Evropa

Financial Times, 11.9.2008, No. 36794, sep. sect. (15 s.)

Pořadí nejvýznamnějších firem ve střední a východní Evropě sestavila společnost Deloitte, svými komentáři a analýzami přispěli autoři z Financial Times. Největší zastoupení v přehledu má Polsko, Rumunsko je označeno jako favorit investorů. ČR je věnován samostatný článek.

C. Hardt

Verbot für schwarze Kassen

Zákaz černých pokladen

Handelsblatt, 1.9.2008, Nr. 169, S. 11

Podle rozsudku Spolkového soudního dvora je vyčlenění peněz z oficiálního účetního oběhu v podniku posuzováno jako zpronevěra, skutkovou podstatu zpronevěry naplňuje již pouhé vedení černé pokladny. Německá justice tak realizovala své rozhodnutí preventivně bojovat s korupcí v podnikové sféře v Německu. Předpokládaný dopad rozsudku na korupční skandál Siemens AG.

Tomáš Plhoň

Výživné plody privatizace : dividendy

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 36, s. 44-47

Příspěvek na příkladu některých zprivatizovaných bývalých státních podniků (např. České spořitelny) ukazuje, jak se zahraničním investorům jejich záměr zdařil a vynaložené prostředky se jim mnohonásobně vracejí v podobě dividend. Doplněno údaji o vyplacených dividendách vybraných podniků v letech 2006-2007.

Pojišťovnictví. Sociální péče

Jaroslav Daňhel

Aktuální problémy státní regulace odvětví pojišťovnictví

Parlamentní zpravodaj, 2008, roč. 12, č. 9, s. 16-18

K některým dilematům regulace a dohledu nad komerčním pojišťovnictvím.

Ján Záborský

Anuita: terra incognita

Trend, 2008, č. 35, s. 72, 75

Důchodová reforma v SR; k problematice nákupu anuity resp. doživotních důchodů vyplácených soukromou sférou. Mírné znevýhodnění mužů, jednotné úmrtnostní tabulky; rizika zastaralých tabulek pro fondy (např. v ČR). Důvody dosavadní nedostupnosti anuit, druhy anuit.

Peter Thelen

Einheitsbeitrag treibt Arbeitskosten in die Höhe

Jednotný příspěvek vyžene pracovní náklady do výše

Handelsblatt, 25.8.2008, Nr. 164, S. 3

Od počátku roku 2009 začne v Německu platit povinnost odvodu jednotného příspěvku pro podnikové nemocenské pokladny (bude stanoven 1.11.2008), které jej budou odvádět nově zřízenému zdravotnímu fondu při BVA (Spolkový pojišťovací úřad). Současná a nová praxe odvodu příspěvku, předpokládané negativní dopady na zaměstnance a podniky (zvýšení vedlejších mzdových nákladů). - K tématu blíže i další příspěvek na s. 3 a také HB, 15.9.2008. č. 179, s. 5.

Libor Dušek, Štěpán Jurajda

Jak nezkatit penzijní reformy

Hospodářské noviny, 3.9.2008, roč. 52, č. 173, s. 8

Stručný diskusní příspěvek k další fázi důchodové reformy, která přináší možnost přesunu části důchodového pojištění - konkrétně tři procenta mzdy - ze státního účtu do soukromých penzijních fondů. Autoři se zaměřují na zatím téměř nezmiňovaný aspekt hospodaření penzijních fondů, a to na poplatky. Na výpočtech (ale i na příkladech ze zahraničí) pak dokazují, jak výše poplatků ovlivňuje výslednou penzi.

Ivana Pečinková

Když se peníze nemnoží : penzijní reforma

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 35, s. 66-68

K současné nepříznivé situaci v hospodaření penzijních fondů a k chystané reformě penzijního systému, která by měla fondům poskytnout nové možnosti. Doplněno údaji o počtu klientů penzijních fondů a o zhodnocení vkladů.

Ladislav Jouza

Kontrola práceneschopných zaměstnanců

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 91-97

Nemocenské dávky od 1.1.2009; náhrada mzdy (platu) po dobu prvních 14 dní pracovní neschopnosti, kterou platí zaměstnavatel. K možnostem zvýhodnění pro zaměstnance (i veřejné správy) na základě individuální či kolektivní smlouvy (náhrada mzdy za první tři dny nemoci). Kontrola nemocného zaměstnance zaměstnavatelem v průběhu prvních 14 dnů nemoci.

Falilou Fall, Nicolas Ferrari

The outlook for pension spending and the role of a reserve fund

Výhled spoření na důchod a úloha rezervního fondu

Trésor-economics, June 2008, No. 39, p. 1-8

Příspěvek se zabývá zajištěním důchodů pro generaci tzv. baby-boomu ve Francii, která v současné době dosahuje důchodového věku. V souvislosti s tímto demografickým vývojem upozorňuje na Penzijní rezervní fond (Les Fonds de Réserve pour les Retraites - FRR) zřízený v roce 1999 a na jeho cíle, zejména pokud jde o zvýšení spoření na důchod. - Pozn.

Jaroslav Daňhel, Eva Ducháčková

Pojištění, nebo investiční nástroj?

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 8, s. 28-29

K diskusi o obsahu pojmu "životní pojištění", kterou odstartovaly modifikace některých životních produktů poplatných globálnímu prostředí. Životní pojištění jako investiční instrument, dilema investičního životního pojištění, problematika jeho regulace, vymezení místa produktu v nabídce.

Je. Gontmacher, T. Maleva

Social'nyje problemy Rossii i al'ternativnyje puti ich rešenija

Sociální problémy Ruska a alternativní cesty jejich řešení

Voprosy ekonomiki, 2008, No. 2, s. 61-72

V článku se komentuje vznik různých sociálních vrstev v Rusku a rozebírají se možné strategie sociální politiky, které by zajistily hlavní cíle: spravedlnost, péči o sociálně slabé a odpovídající odměnu za práci. - Pozn.

Petra Štěpánková

Systémy sociálního pojištění v EU - Kypr

Národní pojištění, 2008, roč. 39, č. 7, s. 13-16

Pojistné na sociální zabezpečení, poskytované dávky (nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, starobní důchod, invalidní důchod, vdovský důchod, dávky v případech pracovních úrazů a další).

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Stefanie Müller

Auf dem Kreuzzug

Na křížové výpravě

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 32, S. 88-90

Krise na trhu španělských rekreačních nemovitostí, propad cen; v minulosti často ignorovaný ekologický zákon o mořském pobřeží (Ley de Costas) dnes pohlíží na četné nemovitosti z velké části vlastněné německými občany (cca 300 000 případů) jako na nelegální a postihuje tyto objekty vyvlastněním či dokonce stržením. Korupce okolo neoprávněně vydaných stavebních povolení. Hrozba konkurzů pro stavební odvětví.

Karel Janda

Obecní lesy : pohled nejen daňový

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 37-42

Obecní lesy. K daňovým povinnostem obcí vázaným na držení obecního lesa. Legislativa k právu obce/svazků obcí vlastnit majetek. Kategorizace lesů, lesy ochranné, lesy zvláštního určení. Obecní les, lesní hospodářství obce. Les jako ekonomická a účetní kategorie, ocenění lesa.

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Jürgen Plenker, Heinz-Willi Schaffhausen

Ausgesuchte Zweifelsfragen zum neuen Reisekostenrecht

Vybrané sporné otázky k nové právní úpravě cestovních nákladů

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 34, S. 1822-1826

K problematickým bodům praktické aplikace nové právní úpravy cestovních nákladů v Německu (platí od 1.1.2008); nové pojmy (pravidelné pracoviště, profesně/pracovně podmíněná činnost mimo pravidelné pracoviště), využívání firemního vozu pro cesty mezi pravidelným pracovištěm a bytem (podmínky použití metody 0,03 %), přechodné externí pracoviště, náklady na stravování, noclehy, zahraniční paušály nocležného pro firemní jednatele, nezbytné ubytovací náklady v případě dvojího vedení domácnosti. - Pozn.

Jaroslav Šulc

Důchody a unavená česká science fiction

Sondy, 2008, roč. 18, č. 12, s. 7-8

Penzijní reforma v ČR; změna podmínek čerpání důchodu. K opomíjenému faktu rozdílného celoživotního fondu pracovní doby. Grafické znázornění počtu odpracovaných hodin v roce 2005 ve vybraných zemích.

Javier Vázquez Grenno

Immigration in a segmented labor market : the effects on welfare

Přistěhovalectví na segmentovaném trhu práce : dopady na blahobyt

FinanzArchiv, June 2008, Vol. 64, No. 2, p. 199-217

Příspěvek analyzuje krátkodobé a dlouhodobé dopady pravidelných i nepravidelných imigračních vln osob s nízkým vzděláním na blahobyt a sociální jistoty domácího obyvatelstva. Na segmentovaném trhu práce zkoumá modelovým způsobem vývoj různých faktorů, např. vývoj důchodových dávek, dávek v nezaměstnanosti, míru nezaměstnanosti aj. - Pozn.

Adolf Maulwurf

Institut nuceného nástupu dovolené : specifika veřejné správy a školství

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 80-85

Pravidla určování a čerpání dovolené ve veřejné správě a školství; povinný (automatický) nástup nevyčerpané dovolené, druhy a výměry dovolené. Čerpání nevybrané dovolené, propadnutí dovolené, odložené čerpání dovolené, proplacení dovolené.

Roman Turek

Konkurenční doložka v pracovněprávních vztazích

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 15, s. 541-550

Konkurenční doložka (působnost časová, místní, věcná), podmínky sjednání konkurenčních doložek, institut smluvní pokuty a náhrada škody, odstoupení od konkurenční doložky a výpověď. - Pozn.

Petr Gola

Mzdy, penze a nezaměstnanost v Německu

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 7-8, s. 55-58

Přehled o mzdách, penzích a nezaměstnanosti v Německu. Podrobněji např. o regionech s nejvyššími příjmy, o výši průměrné mzdy, o věkové hranici pro odchod do důchodu, o předčasných důchodech, o době pojištění, o míře nezaměstnanosti apod.

Pavel Sibyla

Podniky podřa Potemkina

Trend, 2008, č. 34, s. 12-14

Boj s nezaměstnaností v SR; kritický pohled na pilotní projekt sociálních podniků. V tabulce přehled dotací (stát, EU) pilotních sociálních podniků.

Právo

David Chaikin

Commercial corruption and money laundering : a preliminary analysis

Komerční korupce a praní špinavých peněz : předběžná analýza

Journal of financial crime, 2008, Vol. 15, No. 3, p. 269-281

Většina publikací zabývajících se korupcí se zaměřuje na veřejný sektor, kdežto korupce v soukromém sektoru a její vztah k praní špinavých peněz se opomíjí. V příspěvku jsou analyzovány následující otázky: pojem komerční korupce; komerční korupce jako trestný čin; příslušná legislativa; praní peněz a komerční korupce; mezinárodní nástroje boje s tímto fenoménem. - Pozn.

Nicholas Dorn, Michael Levi and Simone White

Do European procurement rules generate or prevent crime?

Podněcují evropská pravidla pro státní zakázky trestné činy nebo jim brání?

Journal of financial crime, 2008, Vol. 15, No. 3, p. 243-260

Cílem této studie je zjistit, zda je možné pomocí předpisů upravujících veřejné zakázky omezit nebo zvýšit příležitosti k podvodu a korupci. Zaměřuje se přitom na konkrétní evropský předpis - směrnici č. 2004/18 o veřejných zakázkách. - Pozn.

Andreas Musil, Thomas Leibohm

Die Forderung nach Entscheidungsneutralität der Besteuerung als Rechtsproblem

Požadavek na neutralitu rozhodování o zdanění jako právní problém

Finanz-Rundschau, 5. September 2008, Jg. 90, Heft 17, S. 807-814

Autoři přehledně seznamují s dosavadním stavem diskuse o neutralitě rozhodování při vyměřování daní z právního hlediska. Probírají nejprve různé aspekty neutrality rozhodování a jejich právní rámec. Dále zkoumají neutralitu právní formy jako postulát evropského a ústavního práva a dokládají, že požadavek na neutralitu rozhodování o zdanění nemůže být založen na ústavním právu. - Pozn.

Lenhard Jesse

Der Grundsatz der Öffentlichkeit und deren Ausschluss im Steuerprozess

Zásada veřejnosti a její vyloučení ze soudního daňového procesu

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 37, S. 1994-2001

Význam a působnost zásady veřejnosti v daňovém procesu, přiblížení obsahu zásady veřejnosti, předpoklady a důvody pro vyloučení/omezení účasti veřejnosti - přenosy/záznamy médií, vyloučení jedince, žádost účastníka procesu (kromě finančního úřadu), zachování bezpečnosti státu. Rozsah vyloučení veřejnosti. - Pozn.

Josef Kuchta

Korupce v českém trestním právu a trestněprávní prostředky jejího potírání

Časopis pro právní vědu a praxi, 2008, roč. 16, č. 1, s. 15-21

Vymezení pojmu korupce, úprava trestných činů úplatkářství v českém trestním zákoně, trestněprocesní prostředky boje s korupční trestnou činností (předstíraný podvod, agent aj.). - Pozn.

Katarína Chovancová

Mezinárodní obchodná arbitráž vo Švajčiarsku

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 15, s. 554-561

Právní úprava mezinárodní arbitráže ve Švýcarsku (rozhodčí smlouva, pravidlo Kompetenz-Kompetenz, volba rozhodného práva hmotného a práva procesního, předběžné opatření, rozhodčí nález). - Pozn.

Silke Wettach

Populistische Offensive

Populistická ofenziva

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 36, S. 40-41

Komentář k plánovaným zákonným opatřením Evropské komise do konce roku 2008 týkajícím se: ochrany matek, práva spotřebitelů (smlouvy a žaloby), zdanění energií v zemích EU, bezúplatné změny bankovního konta, kontroly ratingových agentur, kapitálové vybavenosti bank, přijetí a pobytu sezónních zaměstnanců atd.

Petr Taranda

Právní úprava insolvenčního řízení v EU - Irsko

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 16, s. 27-28

Stručně o průběhu insolvenčního řízení v Irsku (podání návrhu, zahájení řízení, role soudu, druhy pohledávek apod.).

Petr Taranda

Splátka návratné finanční výpomoci jako pohledávka v insolvenčním řízení

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 8, s. 48-51

K problematice nakládání s prostředky státního rozpočtu v případě, kdy jejich příjemce je dlužníkem a jeho majetek se může následně stát předmětem insolvenčního řízení z důvodu jeho úpadku. Podrobněji k otázkám: zda jsou návratné finanční výpomoci klasickou pohledávkou, podle čeho lze uložit odvod za porušení rozpočtových pravidel, jak stát přihlašuje návratnou finanční výpomoc do insolvenčního řízení apod.

Dana Ondřejová

Umoření směnky: všemocná justice či nedůsledný zákonodárce?

Bulletin advokacie, 2008, č. 7-8, s. 30-34

K institutu umoření směnky a jeho podstatě. Autorka vychází ze soudního rozhodnutí, se kterým se setkala ve své praxi, upozorňuje na nebezpečí, které "číhá" v umořovacím řízení nejen na skutečné směnečné dlužníky - a zároveň kritizuje současnou rozhodovací praxi soudů. Podrobněji k postupu soudů při umořování směnek, k fázi vydání tzv. ediktu, k fázi vydání usnesení o umoření směnky a k fázi námitkového řízení proti vydanému směnečnému platebnímu rozkazu. Připojeno několik úvah nad možností, resp. nemožností umoření blankosměnky. V závěru nastíněny některé možnosti, jak problematické aspekty umoření směnek změnit. - Pozn.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 18

Omezení práva odmítnout přijetí soudní písemnosti z důvodu absence překladu jejích příloh: presumpce znalosti jazyka na základě smluvního ujednání o jeho používání v písemném a úředním styku: právo na překlad listiny jako součást práva na spravedlivý proces: rozhodnutí o předběžné otázce, kterou vznesl Bundesgerichtshof (Německo): Ingenieurbüro Michael Weiss und Partner GbR v. Industrie- und Handelskammer Berlin, za přítomnosti Nicholas Grimshaw and Partners Ltd.
rozhodnutí ESD z 8.5.2008 C-14/07

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr

SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)

SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli

Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Gorja Bartsch

Arbeiten und Ergebnisse der Ratsarbeitsgruppe Statistik während der Trio-Präsidentschaft Deutschland, Portugal, Slowenien

Pracovní témata a výsledky pracovní skupiny Rady EU pro statistiku během předsednictví tří zemí - Německa, Portugalska a Slovinska

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 7, S. 541-552

Příspěvek seznamuje s úkoly a výsledky činnosti pracovní skupiny Rady EU pro statistiku v průběhu předsednictví tří zemí - Německa, Portugalska a Slovinska. Vysvětluje mimo jiné funkci a úkoly tohoto poradního grémia, věnuje se též roli předsednictví v EU. Dále se zaměřuje na obsahové priority v oblasti statistiky od 1.1.2007. - Pozn.

Josef Arlt, Milan Bašta

Časové řady měsíční a roční míry inflace a jejich vlastnosti

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 536-556

Analýza odlišnosti časových řad indexu spotřebitelských cen, měsíční a roční míry inflace z hlediska jejich frekvenčního obsahu a vzájemného zpoždění.

Rudolf Olšovský

Informace o přípravách na zavedení šestého manuálu platební bilance MMF

Statistika, 2008, roč. 45, č. 4, s. 346-350

Cílem článku je seznámit s historií manuálů platební bilance, s důvody zavedení nového manuálu a s hlavními metodickými změnami připravovaného šestého manuálu platební bilance MMF oproti v současné době platné páté verzi.

Jiří Fárek

Mezinárodní ekonomická migrace: přínosy a rozpory

Mezinárodní politika, 2008, roč. 32, č. 6, s. 8-10

Motivace a směry migračního pohybu, důsledky pro mateřské země a dopady na země hostitelské. - K tématu viz i další příspěvky v tomto čísle čas., např. Vliv migrace na budoucí demografický vývoj České republiky na s. 10-14.

Martina Rengers, Thomas Körner, Johannes Klass

Telefonerhebung "Arbeitsmarkt in Deutschland" 2005 bis 2007 : Ziele, Umsetzung und Erkenntnisse

Telefonické šetření "Trh práce v Německu" v letech 2005 až 2007 : cíle, realizace a poznatky

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 7, S. 553-580

Příspěvek seznamuje s důvody a cíly telefonického šetření trhu práce v Německu v letech 2005 až 2007, popisuje jeho metodiku a koncepční přípravu. Dále se věnuje vlastnímu průběhu šetření, zpracování a vyhodnocení získaných výsledků. Kromě vývoje a dynamiky na trhu práce vyhodnocuje i metodické poznatky z prováděného šetření. - Pozn.

Účetnictví

Andreas Oestreicher, Christian Hundeshagen

Bewertung von Transferpaketen bei Funktionsverlagerungen. Teil 1

Oceňování transferových balíků při přesunu funkcí. 1. díl

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 31, S. 1637-1643

Německý zákon o reformě podnikových daní z roku 2008 přináší normu pro zdanění přesunu podnikových činností. Jeho účelem je mj. ztížit transfer zisku do zahraničí a zajistit zdanění hodnot vytvořených v Německu. Postup při ocenění přesunu funkcí, alternativní metoda zjištění DCF (Discounted-Cashflow). Oceňování transferového balíku jako celku (doplňeno příkladem s použitím oceňovací kalkulace v praxi). - Pozn.

Andreas Oestreicher, Christian Hundeshagen

Bewertung von Transferpaketen bei Funktionsverlagerungen. Teil 2

Oceňování transferových balíků při přesunu funkcí. 2. díl

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 32, S. 1693-1700

Diskuse k metodice oceňování transferových balíků při přesunu funkcí, nedostatky zákonné oceňovací koncepce. Vymezení období kapitalizace, funkční hodnota (rozdíl mezi hodnotou z pohledu současného a budoucího majitele podniku). Přímé ocenění funkce. Zohlednění transferových nákladů při zdanění. Financování a odpis kupní ceny, zjišťování mezní ceny. - Pozn.

Karel Janda

Příprava nadace na audit účetní závěrky

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 55-59

Auditorské ověření účetní závěrky nadace; účel auditu, zaměření auditu, povinný audit závěrky nadací, povinnosti nadace vůči auditorovi (dokumenty pro auditora). Povinnost uchovávat zprávu o auditu. Sankce za neplnění povinného ověření závěrky.

Karel Janda

Úschova účetních záznamů

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 60-65

Uchovávání/archivování účetních záznamů vázaných k činnosti právnických osob; platné právní předpisy upravující práci s dokumenty, zvláštní legislativní úprava pro účetní záznamy. Archiválie v podobě elektronického účetního záznamu. Zákon o archivnictví, spisová služba, skartace.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

Zahajovací rozvaha ke dni vzniku povinnosti vést účetnictví. Nájem podniku z pohledu právního a účetního. Účetní závěrka a typy účetních závěrek. Otázky z praxe účetnictví. Otázky z praxe k daňové evidenci.

Účetní TIP

č. 20/2008

Aktuální informace k zaokrouhlování daně z přidané hodnoty v návaznosti na zrušení padesátihaléřů. Půjčka peněz mezi mateřskou a dceřinou společností. Smluvní pokuta. Neuhrazená pohledávka a opravná položka. Fyzická osoba a nákup starého domu za účelem opravy a následného prodeje. Ponechat či neponechat v evidenci daňový doklad se „starým“ DIČ? Prodej 10 ks + 2 zdarma a DPH. Souběh stravného a stravenky. Nárok jednatelů na cestovní náhrady.

č. 21-22/2008

Aktuální informace - novela zákona o dani silniční. Postřehy z praxe daňového poradce - náklady související s pořízením dlouhodobého majetku. Postřehy z účetní praxe - směny v účetnictví podnikatelských subjektů. Přejít na podvojný účetnictví - praktické postupy. OSVČ - Američan, rodinný příslušník českého občana a vedení účetnictví.

Veřejná správa

L.V. Šubina

"Elektronnoje pravitel'stvo" v Kanade: zadači, finansirovanije, effektivnost'

"Elektronická vláda" v Kanadě: úkoly, financování, efektivnost

Finansy, 2008, No. 6, s. 31-33

Informační společnost v Kanadě, vytvoření programu "Elektronická vláda" v r. 2000, cíle programu, řízení, příklad poskytování e-sloužby státem, etapy financování, hodnocení efektivnosti programu. - Pozn.

Veřejné finance. Rozpočet

Peter Kremský, Pavel Sibyla

Ako podojit' stavebný boom

Trend, 2008, č. 36, s. 76, 79

Zpoplatnění stavebního boomu v SR; k návrhu slovenského zákona o místním poplatku za zatížení pozemních komunikací na území obce, který by se měl vztahovat pouze na novostavby s tím, že úhrada poplatku by byla jednou z podmínek vydání stavebního povolení.

Eduard Komárek

Aktuální postavení daňových příjmů v soustavě veřejných financí

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 20-21

Příprava reformy daňového systému v ČR, pohled na roli současných daňových příjmů v jednotlivých typech rozpočtů.

by Anita Tuladhar

Czech fiscal reforms need further steps to consolidate gains

Ke konsolidaci přínosů české fiskální reformy jsou zapotřebí další kroky

IMF Survey, 2008, Vol. 37, No. 5, p. 79

MMF připravil podrobné hodnocení české fiskální reformy zavedené v lednu 2008. Pozitivně hodnotí posun od zdanění příjmů ke zdanění spotřeby. Reforma nicméně neřeší hlavní fiskální problémy ČR, jakými jsou fiskální konsolidace, posílení stimulů k práci a dlouhodobou udržitelnost dluhu vzhledem k demografickému vývoji.

by Frits Bos

The Dutch fiscal framework: history, current practice and the role of the Central Planning Bureau

Nizozemský fiskální rámec: historie, současná praxe a úloha Ústředního plánovacího úřadu

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 8, No. 1, p. 7-48

Nizozemský fiskální rámec je dosti ojedinělý a jeho podobu i provedení doporučuje MMF i OECD. V článku se popisuje historie fiskálního rámce, současná praxe, úloha Ústředního plánovacího úřadu a poslední změny doporučené Národní poradní skupinou pro rozpočtové zásady. Jsou uvedeny i statistické údaje o veřejných financích za období 1814-2006. - Pozn.

Entwurf des Bundeshaushalts 2009 und der Finanzplan des Bundes 2008 bis 2012

Návrh státního rozpočtu pro rok 2009 a finančního plánu spolkového státu na léta 2008 až 2012

Monatsbericht des BMF, Juli 2008, Nr. 7, S. 91-104

Příspěvek seznamuje s návrhem německé spolkové vlády na státní rozpočet pro rok 2009 a na finanční plán spolkového státu na léta 2008-2012. Vychází z opatrnějších odhadů hospodářského růstu (+ 1,2 % reálného HDP v roce 2009), nicméně nadále sleduje cíl dalšího snižování nového zadlužení státního rozpočtu při současném posilování oborů důležitých pro další rozvoj země.

T.G. Nesterenko

Etapy bjudžetnoj reformy

Etapy rozpočtové reformy

Finansy, 2008, No. 2, s. 3-7

Popis jednotlivých etap rozpočtové reformy v Rusku, která byla zahájena přijetím Rozpočtového kodexu RF v r. 1998 (s platností od r. 2000).

Ruth Berschens, Helmut Hauschild

EU fordert mehr Kontrollrechte

EU požaduje více práv ke kontrole

Handelsblatt, 4.9.2008, Nr. 172, S. 3

Evropský komisař pro hospodářské a měnové otázky J. Almunia se domnívá, že už nepostačuje dosavadní kontrola státních financí členských států EU - množí se totiž požadavky na vytvoření systému včasného varování, který by s předstihem umožnil odhalit hospodářsko-politickou nedbalost v zemích EU. Almunia se opírá např. o propad konjunktury v některých zemích (inflační vývoj či strukturální problémy v Itálii, Španělsku, Řecku atd.), což má samozřejmě negativní dopad na jejich mezinárodní konkurenceschopnost a následně nejen na jejich hospodářský růst, ale na celou EU. Preventivní hospodářsko-politická spolupráce je podle mnoha odborníků žádoucí, skeptici proti tomu argumentují odkazem na výlučnou zodpovědnost státu ve věci makroekonomické politiky, k příp. zásahům do této oblasti nemá EU (na rozdíl od rozpočtové politiky) dle Smlouvy o Evropském společenství žádné kompetence.

Bohuslav Sobotka; Jan Hábík

Kdo zadlužuje Českou republiku

Sondy, 2008, roč. 18, č. 13, s. 8-9

Hodnocení veřejného dluhu ČR stínovým ministrem financí. Kritika hospodářské a daňové rozpočtové politiky.

A.V. Jurin

O koncepcii povýšení efektivity mezbudžetných vztahů v 2009-2011 letech

O koncepcii zvyšování efektivity meziorpočtových vztahů v letech 2009-2011

Finansy, 2008, No. 6, s. 9-14

Článek vychází z příspěvku, s nímž autor vystoupil na Všeruském semináři vedoucích finančních orgánů subjektů Ruské federace v Ufě ve dnech 28.-31. května 2008, a vyjadřuje autorův názor na možné cesty zdokonalování meziorpočtových vztahů v Rusku. Jako hlavní úkoly v této oblasti vidí: dosáhnout souladu výdajových závazků s vymezenými pravomocemi; vytvářet stimuly ke zvýšení příjmové základny rozpočtů subjektů RF a obcí; zdokonalovat mechanismy poskytování meziorpočtových transferů regionálním a místním rozpočtům; zvyšovat úroveň finančního managementu regionálních a municipálních financí. - K problematice viz i další články v tomto čísle čas.

by Thomas Küchen and Pertti Nordman

Performance budgeting in Sweden

Výkonové rozpočtování ve Švédsku

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 8, No. 1, p. 49-59

Řízení podle výkonů bylo ve švédské daňové správě zavedeno koncem 80. let, jednak jako nástroj státního rozpočtového procesu a jednak jako způsob kontroly vládních agentur. V článku se rozebírají různé aspekty výkonového systému ve švédském kontextu. - Dřívější verze tohoto článku byla zveřejněna v Performance budgeting in OECD countries, OECD Publishing, 2007.

by Zafar Noman

Performance budgeting in the United Kingdom

Výkonové rozpočtování ve Velké Británii

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 8, No. 1, p. 75-90

V článku se rozebírá britský rámec pro výkonové rozpočtování a řízení a jeho vývoj od r. 1998 do současné doby. Dohody o veřejných službách (PSAs) se nyní místo na vstupy a procesy zaměřují na výsledky, které jsou podstatné pro uživatele veřejných služeb. - Pozn. - Dřívější verze tohoto článku byla zveřejněna v Performance budgeting in OECD countries, OECD, 2007.

by Robert J. Shea

Performance budgeting in the United States

Výkonové rozpočtování ve Spojených státech amerických

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 8, No. 1, p. 61-73

Historie výkonového řízení v USA, včetně Iniciativy ke zdokonalení výkonů (PII) a hodnotícího programu PART. Přístup k informacím na internetu. - Dřívější verze tohoto článku byla zveřejněna v Performance Budgeting in OECD countries, OECD Publishing, 2007.

Martin Gregor

Rozpočtová pravidla a rozpočtový proces: teorie, empirie a realita České republiky

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 4, s. 484-504

Moderní politická ekonomie a možnost využití veřejného rozpočtu k financování partikulárních projektů (přehled literatury). Model rozpočtového procesu, který obsahuje distributivní konflikt (počet zúčastněných aktérů, jejich rozhodovací pravomoci, výdajový strop). Rozpočtová pravidla v postkomunistických zemích (s důrazem na ČR). Pozice ministra financí a parlamentu.

Jaroslav Mrva; Olga Gáfriková

Slovenská novinka: programové rozpočtování

Moderní obec, 2008, roč. 14, č. 9, s. 8

Programové rozpočtování v SR, reforma rozpočtování komunálních rozpočtů. Přednosti programového rozpočtování.

Die Steuereinnahmen von Bund, Ländern und Gemeinden im Haushaltsjahr 2007

Daňové příjmy spolkového státu, spolkových zemí a obcí v rozpočtovém roce 2007

Monatsbericht des BMF, Juli 2008, Nr. 7, S. 69-81

Příspěvek rozebírá vývoj daňových příjmů spolkového státu, spolkových zemí a obcí v Německu v roce 2007. Podává přehled o celkových výsledcích a dále sleduje a rozebírá vývoj podle jednotlivých druhů daní. Celkově vzrostly daňové příjmy v roce 2007 o 10,2 % a odrážejí tak další pokračování příznivého konjunkturálního vývoje Německa v minulých letech.

Struktur und Verteilung der Steuereinnahmen : langfristige Trends und aktuelle Entwicklungen

Struktura a rozdělování daňových příjmů : dlouhodobé trendy a aktuální vývoj

Monatsbericht des BMF, Juli 2008, Nr. 7, S. 83-90

Příspěvek vychází z prognóz daňových příjmů v Německu v letech 2008-2012 ("Steuerschätzungen") a zkoumá, jak se v tomto období bude pravděpodobně vyvíjet daňová struktura a rozdělování daňových příjmů. Uvádí též mezinárodní srovnání daňové a odvodní kvóty s vybranými zeměmi OECD. - Pozn.

Eduard Komárek

Veřejná správa a daňový systém

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 9-10, s. 13-19

Veřejná správa ČR, definice a působení, podmínky výkonu veřejné správy jako součásti výkonu státní správy, závaznost Evropské charty místní samosprávy. Daňové příjmy ÚSC, koncepce reformy daňového systému. Daňový systém a veřejné rozpočty, jednotné třídění příjmů a výdajů, rozpočtová skladba, odvětvové třídění, čtyřúrovňové druhové třídění. Přehled daňových příjmů třídy 1 (jednotlivé daně, odvody, poplatky, pojistné).

Zdravotnictví

C. Schlautmann

Drogisten und Discounter greifen an **Drogisté a diskonty útočí**

Handelsblatt, 3.9.2008, Nr. 171, S. 12

Lékárny v Německu jsou na ústupu, prodej tzv. volných léčiv se přesouvá na drogerie, diskontní a zásilkové prodejny. Tabulka přehledně mapuje lékárenský trh v evropských zemích vč. ČR (celkový počet lékáren, lékárny v řetězci, omezení pro pobočky, cizí/většinové vlastnictví).

Zemědělství

Petr Havel

České i evropské zemědělství má hlavní zkoušky teprve před sebou

Parlamentní zpravodaj, 2008, roč. 12, č. 9, s. 22-23

K problematice konkurenceschopnosti evropského i českého zemědělství v souvislosti s postupující liberalizací světového agroobchodu. Podrobněji k využití geneticky modifikovaných organismů (GMO), ke kontrole dodržování správné zemědělské praxe a cross-compliance, k otázkám znevýhodňování větších zemědělských podniků, k byrokratickým rizikům apod. Doplněno údaji o dlouhodobém vývoji hrubé zemědělské produkce ČR v letech 1936-2007 (ve stálých cenách roku 1989). - K tématu "Zemědělství v souvislostech" viz i další příspěvky v tomto čísle čas. na s. 20-21, 24-38, např. Prodej státní půdy očima zemědělců, Možné změny v současných podmínkách Programu rozvoje venkova, Prognózy o zdražení potravin nemají racionální jádro.

Životní prostředí

Jaroslava Kotrčová

Přehled českých právních předpisů z oblasti životního prostředí a souvisejících oborů vydaných v roce 2007

EKO VIS MŽP : Informační zpravodaj, 2008, roč. 18, č. 3, s. 6-17

Přehled všech právních předpisů, které byly v roce 2007 zveřejněny ve Sbírce zákonů ČR nebo ve Sbírce mezinárodních smluv ČR a které se týkají životního prostředí. Předpisy jsou tematicky řazeny do skupin (ochrana životního prostředí, ovzduší, voda, odpady, doprava, jaderná bezpečnost apod.).

Ostatní

Cornelia Schmergal

Links gegen rechts **Levice proti pravici**

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 36, S. 32

SPD; volební program německé sociální demokracie pro spolkové volby v roce 2009.

Radan Dolejš, Petr Němec

Trpké olympijské účty : financování OH

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 35, s. 36-41

Obsáhlý materiál porovnává výdaje na pořádání olympijských her od r. 1992 (Barcelona) do r. 2008 (Peking), s výhledem na r. 2012 (Londýn). Zvláštní pozornost věnuje olympiádě v Aténách, Montrealu a Atlantě, zvýšeným nákladům na zajištění bezpečnosti her před terorismem a ziskům Mezinárodního olympijského výboru. Doplněno četnými číselnými údaji. - K tématu viz přísp. s názvem Praha rádo by olympijská na s. 49.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Nikolaus Piper

Der Kapitalismus lebt

Kapitalismus žije

Auszüge aus Presseartikeln, 24. September 2008, Nr. 40, S. 17-18

David Ricardo byl jedním z největších ekonomických myslitelů. Zkoumal proces rozdělování příjmů za kapitalismu a objevil výhody volného obchodu. Dříve, než se stal teoretikem, vydělal si značný majetek na londýnské burze. Za svůj podivuhodný úspěch v podmínkách počátku 19. století vděčí Ricardo dvěma principům. Jednak ignoroval krátkodobé euforie a deprese a myslel v dlouhodobější časové perspektivě. A druhým důležitým principem byla jeho poctivost a čestnost, takže mu všichni v londýnské City mohli důvěřovat.

V éře současných ekonomů a spekulantů by nebylo marné si Davida Ricarda připomenout. Vlastně se stalo něco neslýchaného. Úvěrová krize, přetrvávající již 14 měsíců, se opět dramaticky přiostrčila. S cílem zabránit globální katastrofě došlo ve Spojených státech de facto k zestátnění obou největších amerických hypotečních bank a největšího světového pojišťovacího ústavu. Miliardové majetky byly na burze ztraceny a nelze vyloučit ani celosvětovou recesi.

Právě proto, že situace je tak nebezpečná, je třeba nyní rozlišovat mezi dlouhodobými a krátkodobými aspekty. Z krátkodobého hlediska zažívá svět nejtěžší krizi finančního systému od Velké krize z počátku třicátých let. Jde zároveň o hlubokou krizi Spojených států, ve které se tato země cítí ohrožena ve své roli vedoucí ekonomické síly na světě. Nicméně z historického hlediska se nejedná o žádnou bezpříkladnou krizi a už vůbec ne o konec kapitalismu.

Nositel Nobelovy ceny Friedrich A. von Hayek ve své teorii konjunktury učí, že krize za kapitalismu vznikají vždycky tehdy, když jsou příliš levné peníze. A to je přesně to, co se stalo na počátku tohoto desetiletí. Toto zlevnění má politickou komponentu – americká centrální banka příliš dlouho váhala se zvýšením úroků – a komponentu technologickou. Na finančních trzích vymýšleli mladí, ctížádostiví „géniové“ stále nové, ještě komplexnější produkty, kterým ani šéfové těchto géníů, ani orgány dohledu neporozuměli. Tyto produkty vytvářely iluzi, že se podařilo zvládnout všechna myslitelná rizika. Když iluze v červnu 2007 skončila, nastoupila velká krize.

Trvalo to ovšem dlouho, než se podařilo odstranit důsledky této iluze. Pro tento proces mají Američané příhodný termín: „deleveraging“ (zbavování pák jejich účinnosti). Jde přitom o následující úvahu: úvěry působí jako páky; jejich pomocí lze zmnohonásobit zisky, ale bohužel i ztráty. Mnoho levných peněz vyvolává euforii, po které po určité době nevyhnutelně následuje deprese. Krize se proto může ukončit teprve tehdy, až finanční instituce zkrátí svoje páky a navrátí se ke zdravé úvěrové politice. Cesta k tomuto cíli je bolestná a drahá. Platit musejí viníci – Lehman Brothers, Merrill Lynch, AIG, IKB, SansenLB – ale také mnoho nevinných.

Termínem „levné peníze“ lze popsat i krizi Spojených států. Již více jak čtyři desetiletí žije tato největší světová ekonomika nad svoje poměry. Američané příliš mnoho konzumují a příliš málo spoří. To se odráží i v deficitech státního rozpočtu a balance zboží a služeb, ale i v rozpočtech průměrných rodin. Svůj životní standard si mohou často dovolit právě jen díky drahým úvěrům. Poslední exces této kultury úvěrů představuje právě boom druhořadých hypoték („subprime loans“), jehož konec vyvolal v minulém roce krizi.

Krize nemůže zůstat bez následků. Zda byly kroky ministra financí Henryho Paulsona a šéfa centrální banky Bena Bernankeho správné, se ukáže až po čase. Uklidňující je, že se politici z krize poučili a převzali zodpovědnost za finanční systém. Starají se též o to, aby zisky nebyly jednoduše privatizovány a ztráty naopak zespolečenšťovány. Je sice pravda, že někteří špatní manažeři odešli do důchodu s nehorázně vysokým odstupným, nicméně akcionáři, kteří původně profitovali z prováděných excesů, byli fakticky vyvlastněni. Je to důležitá lekce do budoucnosti.

Daleko důležitější je ovšem dlouhodobý pohled. Regulace finančních trhů musí projít generální opravou a přizpůsobit se novým podmínkám. Kdo volá v nouzi o pomoc stát, musí akceptovat, že se bude muset řídit jinými pravidly hry. Velké centrální banky čeká změna způsobu myšlení: nestarat se jen o stabilitu měny, nýbrž se též snažit včas zneškodnit spekulativní bubliny.

Proces normalizace spotřeby a úvěrů v USA bude mít dopady na celý svět. Obzvláště Němci se rádi spoléhali na to, že američtí spotřebitelé udržují světovou konjunkturu a vytvářejí exportní příležitosti. S tím do budoucna nelze počítat. Německo se musí ještě více než dosud spoléhat na vysokou produktivitu a inovační schopnosti vlastní ekonomiky. Finanční sektor se nakonec zmenší: bude méně bank, méně zisků, vyšší rezervy a transparentnější obchody. Lze jen doufat, že si všichni vzali k srdci poučení Davida Ricarda: zůstat poctivým a čestným a myslet dlouhodobě.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Wifo fordert sechs Milliarden Entlastung für Steuerzahler Wifo požaduje šestimiliardovou úlevu pro daňové poplatníky

<http://derStandard.at>, 15.10.2008

Wifo (Rakouský ústav pro hospodářský výzkum) požaduje daňovou reformu, která je oproti dosavadním předpokladům vlády mnohem rozsáhlejší „extrémně vysoké zatížení faktoru práce“ by podle Wifo měla zmírnit suma zhruba ve výši 6 mld. eur.

Poslední čísla OECD dokládají, že Rakušanovi s průměrným platem se sráží 48,5 procenta, průměr OECD uvádí 37,7 procenta. V případě, že z rozpočtu budou na úlevy k dispozici pouze cca tři miliardy eur, musí být zbytek kompenzován zvýšením daně z nemovitostí, daně z majetku, spotřební a ekologickou daní a také úsporami, uvádí prezident Wifo K. Aiginger. K podpoře kupní síly by přispěla i reforma tarifů daně ze mzdy.

Wifo vyzývá k daňové reformě bez troškaření s tím, že požadovaný objem čtyř až šesti miliard eur je nezbytný. Finanční krize totiž zdaleka ještě nekončí, očekávají se pozdější dopady, Evropa spěje k recesi.

Nejvyšší prioritu představuje tarifní reforma, která by zmírnila negativní dopady „studené progresse“ a posílila koupěschopnost. Wifo navrhuje zavést u příspěvků sociálního pojištění odpočitatelné částky ve výši 650 eur pro výdělečně činné a 200 eur pro důchodce (s platností pro roční příjem max. do 25 000 eur). Opatření by mohlo začít platit už letos, stálo by 600 milionů eur a týkalo by se pouze nejnižších příjmových skupin.

Z dlouhodobého hlediska je potřeba vývoji zdražování přizpůsobit tarifní stupně (10 000 eur, 25 000 eur, 51 000 eur) v dani ze mzdy a v dani z příjmů - zvýšením zhruba od 12 do 60 procent. Mohly by však také být sníženy sazby daňového rozhraní (38,33 - 43,66 - 50 procent) o 1-3 body (nejvyšší snížení by se týkalo nejnižší sazby).

Další možností je snížení odvodů sociálního pojištění o dva body, což by bylo výhodné převším pro nejnižší příjmovou skupinu.

K nákladům na snížení dopadů inflace: u jednotlivých modelů v rozmezí 2-2,5 mld. eur. Pokud by se navíc nahradilo daňové zvýhodnění 13. a 14. platu („šestinové zvýhodnění“, které snižuje max. daňovou sazbu na 43,71 procent, a zvyšuje však efektivní daňové zatížení u příjmů nad 10 000 eur z 33,71 na 45,56 procenta) nezdanitelnou částkou ve výši 5 000 eur, nepřicházely by nižší příjmy o peníze pro fiskál a u vyšších příjmů by došlo ke sblížení efektivní a tarifní sazby.

Pokud by se současně s tím snížily i příspěvky na sociální pojištění o jeden procentní bod a tarifní hranice by se posunula pouze o poloviční inflaci (6 resp. 30 procent), stála by reforma 4,3 mld. eur a přitom by byla vytvořena identická mezní daňová sazba pro zaměstnance, OSVČ a osobní společnosti. Podle názoru Aigingera si to Rakousko může dovolit - protože podle seznamu OECD je v Rakousku nízké vše, co má být vysoké a naopak. To má negativní vliv na výkony, poškozují zaměstnanost, brání růstu. Navíc se zvyšuje zatížení faktoru práce, především z důvodu sociálního pojištění. Proto by měly

být odvody zaměstnavatelů za práci jednotně sníženy pod 29 procent a nejvyšší daňová sazba pro osobní společnosti by měla být snížena na 47 procent.

Finanční protiváhou nákladů na daňovou reformu by mělo být - ze zdravotních a ekologických důvodů - zvýšení daně z minerálních olejů, daně z vína, piva, tabáku a sázek (přínos 1,7 mld. eur) a zdanění pozemků v soukromém vlastnictví (efekt cca 1 mld. eur).

Porovnání odvodů: (zdroj APA/OECD)

země	daně a soc. odvody v procentech HDP roku 2007	změna proti roku 2006 v procent. bodech
Švédsko	48,2	- 0,9
Francie	43,6	- 0,6
Itálie	43,3	+ 1,2
Rakousko	41,9	+ 0,2
Maďarsko	39,3	+ 2,2
Velká Británie	36,6	- 0,5
ČR	36,4	- 0,5
Německo	36,2	- 0,6
Slovensko	29,8	+/- 0
Švýcarsko	29,7	+ 0,1
USA	28,3	+ 0,3

Zpracovala M. Beránková